O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI

Куч — адолатда

Адолат

Газета 1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган

2005 йил 29 апрель

№ 17-18 (513-514)

ГАЗЕТА ҲАФТАНИНГ ЖУМА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.

Сотувда эркин нархда

ЎЗБЕКИСТОН «АДОЛАТ» СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНИНГ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ВА ҲУҚУҚИЙ ГАЗЕТАСИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг Бюджет ва иқтисодий ислоҳотлар қўмитасида кенгайтирилган йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишни Ўзбекистон «Адолат» СДПнинг шу пайтдаги фракцияси аъзоси, Бюджет ва иқтисодий ислоҳотлар қўмитаси раиси Абдурафиқ Аҳадов олиб борди.

ҚОНУН БОР-У ИЖРО СУСТ

Кун тартибига қўйилган «Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг «Ўзагромашсервис» ва «Ўзбек ипаги» уюшмалари тизимидаги Сирдарё, Тошкент ва Фарғона вилоятлари бирлашмалари корхоналаридаги ижроси ҳақида мазкур қўмита аъзолари Қ.Тошматов ва А.Эрдонаевлар маъруза қилишди.

Маърузаларда «Ўзагромашсервис» ва «Ўзбек ипаги» уюшмалари тизимидаги корхоналарда «Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг амалда бажарилиши кўрсатиб берилди.

«Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни қабул қилинганидан сўнг анча вақт ўтганига қарамасдан «Ўзагромашсервис» ва «Ўзбек ипаги» уюшмаларида қонуннинг амалда қўлланилишида жиддий камчиликлар кўзга ташланмоқда.

Бунга асосий сабаб аввало, ўрганилган «Ўзагромашсервис» уюшмасининг Тошкент ва Сирдарё вилоятларидаги ҳамда «Ўзбек ипаги» уюшмасининг Тошкент ва Фарғона вилоятларидаги корхоналарида қонун талабларига юзаки ёндашилганидадир. Қонун истисносиз «Ўзагромашсервис» ва «Ўзбек ипаги» уюшмаларининг барча тузилмавий бўлимларига бевосита алоқадор. Лекин Қонун уюшма ва бошқарма мутахассисларига тушунтирилиб, бу борада тадбирлар ишлаб чиқилганлигига қарамасдан уларни бажариш асосан семинар-кенгаш ўтказишдан иборат бўлиб қолган. Марказий аппаратларда, шунингдек, жойлардаги корхона ва ташкилотларда бу борада тегишли ишлар амалга оширилмаган.

«Ўзбек ипаги» уюшмаси тизимидаги айрим корхоналар раҳбарлари томонидан корхоналарнинг хўжалик фаолияти бўйича юзага келган зарарни беркитиш мақсадида атайлаб бухгалтерия ҳисоботлари бузиб кўрсатилган. Жумладан, Фарғона вилояти бўйича «Буюк ипак йўли» акциядорлик жамияти, «Тошлоқ туман бош пиллахонаси» масъулияти чекланган жамият ва Тошкент вилоятининг «Пиллакор» масъулияти чекланган жамиятларида ўтган давр зарарлари келгуси давр ҳаражатларида акс эттирилган. Бир қатор ҳолларда асосий воситалар бўйича қайта баҳолаш ишлари амалга оширилмаган ҳамда солиқ қонунчилигини бузиш ҳолатларига йўл қўйилган. Масалан, Фарғона вилоятининг «Пилла» акциядорлик жамиятида ҳисобланган солиқ суммаси 112,1 миллион сўмга камайтириб кўрсатилган. Натижада ушбу корхонага 180,4 миллион сўм миқдорида жарима қўлланилган.

Ушбу тизимнинг Тошкент ва Фарғона вилоятларидаги айрим корхоналарида тегишли ҳужжатлар расмийлаштирилмасдан иш ҳақи деб кассадан чиқим қилинган. Иш ҳақи бўйича натура шаклда ҳисоб-китоб қилиб, бартер операциялари амалга оширилган. Сафар хизмати ҳужжатлари тегишли тартибда расмийлаштирилмаган. Бунинг натижасида маблағларнинг ноқонуний ўзлаштирилишига йўл қўйилган.

Тошкент вилоятининг Халқобод Машина-трактор парки томонидан қишлоқ хўжалик тизимига кирмайдиган корхоналарга дебитор қарзи бўлгани ҳолда уларга яна эҳтиёт қисмлар берилиб, дебитор қарзларининг ўсишига йўл қўйилган. Сирдарё вилоятининг Меҳнатобод ва Сардоба Машина-трактор парклари томонидан фермер хўжаликларига кўрсатилган хизматлари юзасидан тўлов талабномалари қўйилмаган.

Тошкент вилояти Машина-трактор парклари томонидан асоссиз равишда ширкат хўжаликларига кўрсатилган хизматлари суммаси ошириб кўрсатилган. Шу билан бирга фермер хўжаликларига кўрсатилган хизматлар ҳисоб-китоби нақд пулда амалга оширилган. Ушбу ҳолларда кўрсатилган хизматлар бўйича тушган маблағ кассага кирим қилинмаган, тегишли ҳужжатлар умуман расмийлаштирилмаган ва олинган маблағлар, корхоналарнинг даромадларида акс эттирилмаган. Энг ачинарлиси Машина-трактор парклари ходимларига меҳнат ҳақи тўловлари ўз вақтида берилмаяпти. Шунингдек, Сирдарё ва Тошкент вилоятларининг айрим Машина трактор пакрларида асосий воситалар ва товар-моддий бойликлар корхона балансида акс эттирилмаганлиги ва бартер операцияларини амалга ошириш ҳоллари аниқланган. Бунинг натижасида корхона маблағларини ўзлаштириш, солиқдан яшириш ва моддий бойликларнинг камомади ҳолларига йўл қўйилганлиги йиғилишда муҳокама этилди ва ушбу масала юзасидан қўмитанинг тегишли қарори қабул қилинди.

Вилоят ШОДИЕВА,
«Адолат» мухбири

ТАЛАБАЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

27 апрель куни Тошкент Давлат Иқтисодиёт Университети мажлислар залида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасидаги «Адолат» СДП фракцияси аъзоларининг университет талабалари билан учрашуви бўлиб ўтди.

Учрашувда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, «Адолат» СДП фракцияси раҳбари Дилором Тошмуҳамедова, фракция аъзолари Абдурафиқ Аҳадов, Юсифжон Нишонов, Исмоил Сайфназаров, Собир Турсуновлар иштирок этди. Биринчи бўлиб сўзга чиққан Дилором Тошмуҳамедова талабаларга Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги маърузасида келтирилган фикр-мулоҳазаларнинг мазмун-моҳияти ва Юртбошимизнинг сиёсий партиялар олдига қўйган вазифалари ҳақида, Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг тарихи, фаолияти, шунингдек, ҳозирги икки палатали парламентнинг таркиби ва фаолият соҳалари тўғрисида гапириб берди.

Қонунчилик палатаси Бюджет ва иқтисодий ислоҳотлар қўмитаси раиси Абдурафиқ Аҳадов талабаларга иқтисодиётнинг ҳозирги ҳолати ва мамлакат ривожланишининг истиқболлари, иқтисодий ислоҳотларнинг самаралари ҳақида сўзлаб берди.

Депутатлар Юсифжон Нишонов ва Исмоил Сайфназаровлар таълим ва ахборот технологиялари соҳасидаги қонун лойиҳалари тўғрисида гапириб бердилар.

Савол-жавоб ва баҳс-мунозара билан ўтказилган қизиқарли учрашувда 500 га яқин талаба иштирок этди.

Суратларда: учрашувдан лавҳалар.

ИЛМИЙ—АМАЛИЙ СЕМИНАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академиясида «Ўзбекистон жамиятини демократлаштириш ва янгилаш, мамлакатни модернизациялаш ва ислоҳ этиш йўлида» мавзусида илмий-амалий семинар ўтказилди.

Анжуманда Президентимизнинг Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенати қўшма мажлисидаги маърузаси ва Вазирлар Маҳкамасининг [illegible] кенгашида сўзлаган нутқида қўйилган вазифаларни амалга ошириш масалалари муҳокама этилди.

Семинарда жамиятни демократлаштириш ва янгилаш, мамлакатни модернизациялаш ва ислоҳ этиш жараёнида сиёсий партиялар раҳбари томонидан белгилаб берилган вазифаларни изчил амалга ошириш, мамлакат [illegible] партиялар ролини ва таъсирини кучайтириш, қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд тармоқлари ўртасидаги янада мутаносиб ва барқарор мувозанатга эришишнинг муҳим омили эканлиги таъкидланди. Мамлакатимизда амалга оширилаётган ислоҳотлар давлат ва жамиятни бошқаришни такомиллаштириш борасидаги долзарб вазифалар, демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва [illegible] ҳақида фикр алмашилди.

Анжуманда парламент ролини кучайтиришда, депутатлар ва сенаторларнинг давлат ва жамият ишлари устидан жамоатчилик назоратини ошириш муаммолари, Ўзбекистон Республикаси [illegible] устувор йўналишлари, суд-ҳуқуқ ислоҳотларининг [illegible] масалалари кабиларга доир маърузалар тингланди.

Япониянинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Юнчи Кусумото Мирзо Улуғбек туманидаги 241-мактабда бўлди.

ЭЛЧИ МАКТАБ БИЛАН ТАНИШДИ

У мазкур мактабнинг таъмирланиши, керакли техникалар билан жиҳозланиши ҳамда таълим тизимини яхшилаш учун Япония ҳукумати томонидан берилган 87,6 минг АҚШ доллари миқдоридаги грант лойиҳасининг тадбиқ этилиши билан яқиндан танишди.

— Маълумки мазкур грант кичик миқёсдаги лойиҳалар доирасида 2004 йилда мактаб таъмирлаш ва техникавий таъминотини яхшилаш мақсадида Япония ҳукумати томонидан берилган эди, — деди Юнчи Кусумото. — Мен бугун амалга оширилган ишларни кўриб, берилган грант маблағининг тўғри ва самарали сарфланганлигидан мамнунман. Ўйлайманки, мактабнинг янги таъмирдан чиққанлиги ва техникавий таъминоти ўзбек болаларининг билим олиш даражасини янада оширади.

Ю. Кусумотанинг таъкидлашича, Япония халқи Ўзбекистон деганда Буюк ипак йўлининг марказида жойлашган, Шарқ ва Ғарбни боғлаб турган қадимий тараққиёт бешиги ҳисобланган давлатни эслашади. Япония халқи Ўзбекистоннинг нафақат ўтмишда, балки келажакда ҳам буюк давлат бўлиши тарафдоридир. Бу эса бевосита ўсиб келаётган ёш авлодга боғлиқ.

Алоуддин ҒАФФОРОВ,
«Туркистон-пресс»

НОГИРОНЛАРГА ЁРДАМ

Аҳмад ал-Фарғоний номидаги Фарғона вилоят кутубхонасида ногиронлик масалалари бўйича ахборот манбалари пункти очилди.

“Ўзбекистонда фуқаролик жамияти учун ногиронлик масалалари бўйича ахборот манбалари тармоғи” лойиҳаси доирасида ташкил этилган пунктда ногиронлар эҳтиёжлари учун мўлжалланган 230 дан ортиқ китоблар, брошюралар, видеоматериаллар ўрин олган.

Эндиликда мазкур ахборот манбалари пунктидан ногиронликнинг турли кўринишига эга кишилар, алоҳида эҳтиёжли болалар ота-оналари, ижтимоий ходимлар, мутахассислар ва талабалар кенг кўламда фойдаланиш имкониятига эга.

Ногиронлик масалалари бўйича ахборот манбалар пункти “Ўзбекистонда фуқаролик жамияти учун ногиронлик масалари бўйича ахборот манбалар тармоғи” лойиҳаси Европа иттифоқи комиссияси томонидан “Институтционал ривожлантириш лойиҳасидаги ҳамкорлик”, фуқаролик жамияти ва маҳаллий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш дастури доирасида молиялаштирилмоқда. Лойиҳанинг амалга оширилиши француз нотижорат ассоциацияси Hondicap International томонидан мувофиқлаштирилади ва Қўқон шаҳар тадбиркор аёл ассоциацияси, “STATUS” орқа мия ногиронларини ижтимоий-ҳуқуқий қўллаб-қувватлаш маркази, “Умидворлик” имконияти чекланган болалар ва уларнинг оилаларни қўллаб-қувватлаш маркази билан ҳамкорликда иш олиб боради.

— Ҳамкор ташкилотларимиз томонидан тақдим этилган маълумотлар, манбалар ногиронлар кундалик ҳаётида дуч келадиган турли хил муаммолар юзасидан юқори савияда ва тез маслаҳатлар беради,— дейди лойиҳа менеджери Виола Ортиқова

—Мақсадимиз, ногиронларнинг маълумот олиш имкониятларини яхшилаш, жамоатчилик эътиборини ногиронлик муаммоларига қаратиш, ҳамкорлик муносабатларини ривожлантиришга кўмаклашиш, ногиронларнинг жамият ҳаётида янада фаол иштироклари учун зарур шароитларни яратиш.

Расул КАМОЛ

«Адолат» СДП фаолиятидан

ЁШЛАР ҲУЗУРИДА

22 апрель куни Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва мелиорациялаш муҳандислик институтида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси «Адолат» СДП фракцияси депутатлари институт профессор-ўқитувчилари ва талаба ёшлари билан «Ислоҳотларни чуқурлаштириш ва жамиятни эркинлаштириш даврида Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатларининг вазифалари» мавзусида давра суҳбати ўтказдилар. Институт ректори профессор Толибжон Худойбердиев депутатларни табриклаб, уларни йиғилганларга таништирди.

Фракция раиси, «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши биринчи котиби Дилором Тошмуҳамедова Юртбошимиз И. А. Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги маърузасида келтирилган фикр-мулоҳазаларнинг мазмун-моҳиятини йиғилганларга тушунтириб берди. Сўнгра у Ўзбекистон Президенти нутқидан келиб чиққан ҳолда «Адолат» социал-демократик партияси томонидан олиб борилаётган ишлар ҳақида ҳамда Қонунчилик палатасидаги «Адолат» СДП фракциясининг режалари ҳақида сўзлаб берди.

Фракция аъзоси, депутат Исмоил Саифназаров йиғилганларнинг эътиборини ҳозирда фракция аъзолари томонидан ишлаб чиқилаётган ва муҳокамадан ўтказилаётган қонун лойиҳаларига қаратди.

Фракция аъзолари Собир Турсунов ва Худоёр Маматовлар талаба-ёшларнинг барча саволларига жавоб бериб, пайти келганда баҳс-мунозаралар олиб бориб, қонунларни қабул қилиш, уларни ҳаётга жорий этиш механизимини, шунингдек, парламент томонидан ёшларга тегишли бўлган қонунларнинг моҳиятини тушинтириб бердилар.

Қизиқарли учрашувда 300 дан ортиқ ўқитувчи ва талаба иштирок этди.

ВИЛОЯТ КЕНГАШИ ПЛЕНУМИ

Гулистон шаҳрида «Адолат» СДП Сирдарё вилоят Кенгашининг Пленуми ўтказилди. Пленум кун тартибига қуйидаги масалалар киритилди:

1) Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши III Пленумининг қарорларидан келиб чиққан ҳолда Сирдарё вилоят партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида.

2) «Адолат» СДП Сирдарё вилоят Кенгашининг 2005 йил иш режасини тасдиқлаш тўғрисида

3) Бошқа масалалар.

Кун тартибидаги биринчи масала бўйича «Адолат» СДП Сирдарё вилоят Кенгашининг биринчи котиби Фарҳод Шерназаров сўзга чиқди. У ўз сўзида 2005 йил 24 февралда Тошкент шаҳрида бўлиб ўтган Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши III Пленумида кўрилган масалалар ҳақида ва бу масалалар юзасидан қабул қилинган қарорлар тўғрисида гапириб берди. Маърузачи, ўтказилган сайлов кампаниясида «Адолат» СДП ташкилотлари шу жумладан Сирдарё вилоят партия ташкилоти етарлича фаоллик кўрсатмаганлиги сабабли яхши натижага эришилмаганлиги тўғрисидаги Сиёсий Кенгаш Пленумининг танқидий фикрларини вилоят Кенгаши Пленуми қатнашчиларига етказди. Шу билан биргаликда у эндиликда жойларда ташкилий-партиявий, тарғибот-ташвиқот ишларни янада кучайтириш, партия аъзоларининг фаоллигини ошириш зарурлигини таъкидлади. Асосан партия фаолиятида ташвиқот ишларини фаоллаштириш лозимлигини айтди. «Адолат» СДП туман Кенгашлари маъсул раҳбарларига партия аъзоларини рўйхатга олиш ва аъзолик бадалларини йиғиш ишларини тартибга солиш вазифасини юклатиш кераклигини ҳам билдирди.

«Адолат» СДП Сирдарё вилояти Кенгаши биринчи котиби Фарҳод Шерназаров таклифига кўра Пленум қарори билан вилоят партия Кенгаши аъзоларидан қўйилган ҳар бир вазифа бўйича масъул шахслар сайланди.

Қизғин мунозаралардан сўнг, Сирдарё вилоят партия Кенгашининг 2005 йилги иш режаси бир овоздан маъқулланди.

Ўз-ўзини танқид ва баҳс-мунозара руҳида ўтган мазкур Пленумда 46 нафар партия фаоли иштирок этди.

ТАРКИБ ҚАЙТАДАН КЎРИБ ЧИҚИЛАДИ

«Адолат» СДП Хоразм вилоят Янгиариқ туман Кенгаши фаолларининг йиғилиши ўтказилди.

Йиғилишда сўзга чиққан «Адолат» СДП Хоразм вилоят Кенгашининг иккинчи котиби Нурмат Эшметов партия Сиёсий Кенгаши III Пленуми ҳамда Хоразм вилоят Кенгаши Пленуми қарорлари асосида партия ташкилотлари олдига қўйилган вазифалардан келиб чиққан ҳолда Янгиариқ туман партия Кенгашининг фаолиятини таҳлил қилиб, сайловлар ва ундан кейинги даврдаги фаолиятини танқид остига олди, вазиятни тўғирлаш борасида йўриқномалар берди. Йиғилишда сўзга чиққан партиядошлар партия раҳбари сўзларини мақуллаб, Кенгаш фаолиятини қайтадан кўриб чиқиш тўғрисида келишиб олдилар.

ДАВРА СУҲБАТИ

«Адолат» СДП Тошкент вилоят Кенгаши томонидан Тошкент вилоят ҳокимияти ва соғлиқни сақлаш бош бошқармаси билан ҳамкорликда Паркент шаҳрида «Сиҳат-саломатлик йили»га бағишланган «Саводхонлик ва саломатлик» мавзусида давра суҳбати ўтказилди. Йиғилишда сўзга чиққан «Адолат» СДП Тошкент вилоят Кенгашининг иккинчи котиби Маҳмуд Мўйдинов йиғилганларга экологик факторларнинг инсон соғлиғига таъсири ҳақида гапириб берди. Давра суҳбатида 350 дан ортиқ фуқаро иштирок этди.

ФАХРИЙ ЁРЛИҚЛАР БЕРИЛДИ

«Адолат» СДП Бўка туман Кенгаши ташаббуси билан коллеж ва мактаб ўқувчилари орасида «Ўз ҳуқуқингизни биласизми?» мавзусида давра суҳбати ўтказилди. Суҳбатга ҳуқуқни муҳофаза қилиш органи вакиллари таклиф этилди. Туман партия Кенгаши биринчи котиби Мўтабар Ҳолиқова раҳбарлигида ўтган ушбу учрашув савол-жавоблар тарзида олиб борилди, ва маъқул жавоб берган талабалар фахрий ёрлиқлар билан тақдирланди.

Партия ҳаёти: таъсирчан чоралар кўриш даври

Асли Самарқанд вилоятининг бу олис туманида ислоҳотлар жараёни силлиқ кечяпти, мавжуд имкониятлар аҳолининг ижтимоий-иқтисодий шароитларини яхшилашга тўлиқ сафарбар этилаяпти, дейишга ҳали эрта. Халқ таълими, соғлиқни сақлаш, савдо ва маиший хизмат, маданият соҳаларида ечимини топмаган муаммолар кўп. Мулкдорлар ва давлат бошқаруви идоралари ўртасида ҳуқуқий муносабатлар шикоят ва эътирозларга ўрин қолдирмаяпти, ҳамма жойда қонун устуворлиги таъминланаяпти, дейишга ҳам шошилмайлик. Нурободда яхши турмуш кечириш учун ҳамма биргалашиб ҳал этадиган муаммолар талайгина. Бироқ ана шу муаммоларни бартараф этишда ким қандай иштирок этаяпти, кимнинг ташаббусини халқ кўпроқ қўллаб-қувватлаяпти? Хусусан ўз сайловолди дастурлари билан нурободлик сайловчилар эътиборини жалб этмоқчи бўлган партия ташкилотлари бугун амалий ишга ўта олишганми?

НУРОБОДДА САРКОТИБНИ КИМ ТАНИЙДИ?

ёки туманда партиявий ишларни кучайтиришнинг таъсирчан чоралари кўрилмаётганлиги хусусида

Очиғи, “Адолат” социал-демократик партияси Нуробод туман Кенгаши мисолида бу саволга ижобий жавоб топиш қийин.

Нурободнинг бир-биридан ўнлаб чақирим олисликда жойлашган, тарқоқ, электр чироқлари тез-тез ўчиб турадиган, ижтимоий инфратузилма суст кириб борган қишлоқларига лоақал одамларга нафи тегадиган, уларни сафарбарликка, камчиликларга муросасиз бўлишга ундайдиган жонли, обрўли тарғибот кириб бориши лозимдек.

Бироқ туман партия Кенгишининг ўз дастурий ғояларини амалга ошириши учун тарғибот-ташвиқотларга ҳам қўли калта. Рўйхатларга қараладиган бўлса Кенгаш атрофида бугун 238 нафар партия аъзоси ва атиги 5 та бошланғич ташкилот фаолият юритмоқда. Лекин партия фаолларидан кимга қандай вазифа юклатилган-у қай даражада уддалаяпти, қандай таклифларни ўртага қўяяпти — буниси номаълум. Меҳнат жамоаларидаги бошланғич ташкилотлар ва уларнинг котиблари эса омма билан фойдали мулоқотлар ўтказиш, муайян корхонадаги аҳволни ўнглашда ташаббускор бўлиш ва шу орқали тарафдорлари сонини кўпайтиришга ҳафсала қилишмаяпти.

Туман партия Кенгашининг биринчи котиби Парда Эсонов бу вазифага тасодифий киши сифатида келмаган. Туман халқ таълими соҳасида масъул лавозимда ишлаганлиги, тарғибот-ташвиқот ишларига ҳаммадан кўра яқинлигини назарда тутиб уни шу ишончга лойиқ деб топишган эди. Аммо янги саркотиб сайлангандан сўнг орадан бир йил ўтиб ҳам ишда ижобий бурилиш сезилмаяпти.

Энг ачинарлиси, сиёсий партияларнинг имкониятларини намойиш этган сайловларда “Адолат” СДП туман Кенгаши катта ютқазишга йўл қўйди. Ёки халқ депутатлари Нуробод туман Кенгашига партиянинг фақат битта номзоди депутат этиб сайланди холос. Чунки партия Дастуридаги халқ дилига яқин, ислоҳотларга кўмакдош ғоялар етарлича тарғиб этилмай қолди.

— Туманни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурини амалга оширишда, уни янги таклифлар билан бойитишда ҳокимият партияларга суяниши керак, — дейди туман ҳокими Жамол Иброгимов. — Шу боис биз ҳар сафар партия вакилларидан, шу жумладан “Адолат” СДПнинг туман Кенгашидан ҳам фойдали таклифлар кутамиз. Бироқ “Адолат” вакилининг долзарб муаммолар ечимига қаратилган конструктив фикрларини ҳали эшитолганимиз йўқ.

Ҳоким нимага шаъма қилаяпти-ю қандай ваколатни ўртага қўяяпти?

Гап шундаки, бугун иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишда бирёқлама маъмурий бошқарувдан, демократик бошқарувга ўтиш фурсати етиб келди. Мамлакатимиз Президенти қатор маърузаларида таъкидлаганларидек, бошқарувни демократлаштиришда сиёсий партияларнинг иштироки яққол сезилмоғи лозим. Бусиз жамиятни янгилаш, мамлакатни модернизация ва ислоҳ этиш қийин.

Шу боисдан ҳам Нуробод тумани ҳокими ижтимоий-иқтисодий вазифаларни ҳал этишда партия ташкилотларидан ёрдам кутмоқда, уларнинг демократик бошқарувдаги иштироклари кенгайишига тарафдор.

Афсуски, “Адолат” СДП туман Кенгаши ва унинг саркотиби масала моҳиятини шу тариқа кенг кўламда тушуниб етмаган.

“Сиёсий партиялар тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 14-моддасида халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар кенгашларида партия гуруҳлари тузилиши, гуруҳ рўйхатдан ўтказилиши ва шу гуруҳ орқали партия сиёсати изчил амалга оширилиши белгиланган. Қонунда шунингдек, партиянинг маҳаллий Кенгашлардаги гуруҳлари сессия кун тартибини тузишда иштирок этишлари, муҳокамага қўйилган ҳар бир масала бўйича гуруҳ вакили кафолатланган сўзга чиқиш имкониятларидан фойдаланишлари кўрсатилган. Бироқ, халқ депутатлари туман Кенгаши сессияларида, ҳокимият мажлисларида партия фаолларини учратмайсиз. Матбуотда уларни у ёки бу масалага дахлдор чиқишлари кўзга ташланмайди.

— Аҳолининг турли ижтимоий қатламлар орасида мафкуравий, маънавий бўшлиқ қолмаслиги ва бўшлиққа диний-экстремистик кайфиятдаги гуруҳлар суқулиб кирмаслиги учун ҳам партиялар фаол тарғибот юритишлари лозим, — дейди “Адолат” СДП вилоят Кенгаши ташкилий ишлар бўлими мудири Эшмамат Қурбонов. — Шу боис биз жойлардаги бошланғич партия ташкилотларидан ҳар сафар зийракликни, ҳозиржавобликни талаб қилаяпмиз. Лекин бу талабдан ҳамма тегишли хулоса чиқаролмаяпти. Хусусан, Нуробод туман партия Кенгашининг саркотиби бу борада тарғиботни қандай олиб бориш хусусида биз билан маслаҳатлашишга вақт тополмаётгани чатоқ.

Қисқаси, Нурободда “Адолат” СДП туман Кенгаши ва унинг саркотибини ҳамма танийди, дейишга тил бормайди. Сабаби партия Кенгаши амалий ишлар билан ўз мавқеини қадамба-қадам мустаҳкамлаб сиёсий рақобат майдонида обрў қозонолгани йўқ. Ташаббусни ҳар сафар бошқалар илиб кетишга ҳаракат қилишаяпти. Ҳолбуки, ҳокимият учун курашда, сиёсий рақобатда лоқайдлик, карахтлик ёки воқеаларга оддий томошабин бўлиб туриш билан ҳеч нарсага эришиб бўлмайди. “Адолат” СДПнинг Нуробод туман Кенгашида бу мулоҳазаларнинг мағзини чақиб кўришармикин?

Фикримизча партиянинг Самарқанд вилоят Кенгаши Нурободда ҳар сафар котиб алмаштириш билан кифояланмай партиявий ишларни яхшилашнинг таъсирчан чораларини кўриши зарур.

Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ,
“Адолат” мухбири

МАҚСАДИМИЗ КОМИЛ ИНСОННИ ТАРБИЯЛАШ

Ватанимиз, миллатимиз тарихида кечган қайғули, ҳасратли тарих ортда қолди ва бугунги кунда ўтмишга айланди. Мана шу кўп қайғули, кўп ҳасратли тушунчаларнинг ўрнини энди «мустақиллик» деган беҳад шодликларга, эътирофларга, мамнунликка тўла, яъни ори-номусимиз, ғururимиз, Илоҳий эътиқодимиз билан боғлиқ беҳад гўзал даврга ҳам етиб келдик. Буни ота-боболаримиз кўролмайди. Фақат фарзандлари кўришга ноил бўлди. Мустақиллик бизни бирлаштирди. Бизни жипслаштирди. Бир сафга тизди. Эътиқодимизни ҳам бирлаштириш билан бирга ўз-ўзимизни, яъни ўзлигимизни ардоқлаш, ҳурмат қилишга ўргатди ва ундади. Агар мана шу тушунчани жўнроқ ифодалайдиган бўлсак, жуда гўзал, яъни, ҳам маънавий, ҳам моддий турмуш тарзимиз билан боғлиқ манзарага, жараёнга дуч келишимиз мумкин. Ўзбекистон деб аталмиш муқаддас, мўътабар, муборак ватанда, улуғ бир миллат яшайди. Яъни ота-боболари, муқаддас тарихи, муборак битиклари, танлари, жонлари, қисмату тақдирлари, жисму жони бир бўлган, муштарак бўлган миллат яшайди. У мустақилликка эришганидан кейин қаддини тик ростлади. Ватани бир бўлган миллатларнинг мақсади дунёвий тараққиётга кўтарилиш ва ривожланишнинг ҳамма соҳаларини қамраб олишдан иборат. Демокчиманки, бугун ҳамма ўқув юртлари, ўқув масканлари ўқитувчилар барча талабаларнинг фақат келажакни ўйлашлари, бу ҳақда бош қотириши, ўйланганда ҳам, бош қотирганда ҳам астойдил ҳаракат қилиши керак. Масалан, менинг фарзандим бошқа бир ўқув масканида ўқиши, бошқанинг фарзанди эса менинг ўқув масканимда ўқиши мумкин. Агар ҳар иккаламиз ҳам фарзандларимизга чин дилдан, чин эътиқод билан умуммиллий муштаракликка жуда яқинлашамиз... Баъзи бир ўртоқлар мени кечирсинлару, баъзи ҳолларда, айрим нокас биродаримиз ҳалиҳамон ватаний, миллатий эътиқодлар борасида озгина эътиборсизликка йўл қўяётгандай туюлади менга. Енгил-елпи, ўқитиш, ўқитганда ҳам юзаки ўқитиш ҳоллари ҳам учраб турибди ва қулоқларга ҳам чалинаётир. Шундай ҳолларда мен уларга «Биродар сен кимнинг фарзандини тарбиялаяпсан? Кимнинг фарзандига юзаки, ёки енгил-елпи илм беряпсан ёки ўз манфаатинг доирасидан чиқаолмаяпсанми», дегим келади.

Яқинда телевизорда наманганлик бир йигит ўз онаси ва уч синглисини бўғиб ўлдиргани ҳақидаги кўрсатувни кўрдим... Бундан кўра ёмон ваҳшийлик бўладими? Қани ўзлик? Қани ватаний, миллатий ўзлик? Бир хонадондан бирданига тўрт киши хазон бўлди... Мана сизга ичкилик ва чекишнинг оқибати... Агар биз олдинроқ, кўпчилик бўлиб, ақалли маҳалладагилар биргалашиб, ўша йигит ҳақида, унинг тақдири ҳақида бош қотирганимизда бундай фожиа юз бермаган бўларди. Наҳотки маҳалла одамлари йўқолган тўрт аёл ҳақида бош қотирмаган. Йигит ҳақида ўйлаб кўрмаган. Ўша маҳалладагиларнинг ўзлиги қани? Хўш? Ўша маҳаллада юз берган фожеа бошқа маҳаллада ҳам содир бўлмайди, деб ким айта олади. Ўша фожеадан сўнг барча маҳаллалар бу ишга муносабат билдириб, тарбиявий ишларни олиб боришга киришдими? Бу ҳақда жиддий бош қотиришлари керак. Хўш? Тўрт аёл йўқолиб қолибди. Нимага бу ҳақда ўша ердаги мутасадди милиция хизматчилари қизиқмади? Қотил йигит ўғирлик билан қўлга тушгандагина бу иш билан қизиқиб қолдилар.

Ўша қотил йигит жиноятчи сифатида жазога лойиқ. Қилган ваҳшийлик учун бу дунё жазосини олди. У дунё азобини эса ер остига кирганидан кейин олади... ҳар бир жиноят инсонга хос жараён. Ҳар бир қонун ҳам инсоний жамиятга хос. Назаримда биз устозлар ўз шогирдларимиз, яъни талабаларимиз маънавий дунёсига жуда чуқур киришимиз, инсонийлик фанини мукаммал ўргатишимиз шартдай кўринади. Мустақилликнинг ягона мақсади шу. Мана шу моҳият-эътиборни талаб этаётир. Ҳар бир ҳуқуқшуносга олижаноблик эзгуликни ўргатмасак, ватаний, миллатий ҳис-туйғу, тушунча билан тарбияламасак, яъни фақат қўлланмалар билан тарбиялаб чиқарсак, табиийки ниятимизга етаолмаймиз... Бизнинг ҳуқуқшунослик факультетимизда асосан қишлоқлардан келган ёшлар ўқишади. Бу талабалар уйларида мол боқиб, ер чопиб турмушнинг ҳамма жабҳаларини эгаллаб келишган. Шу сабабли уларга бирор одам ўқи, демайди. Ўзлари тиришиб ўқишади. Ҳатто ҳавасингизни келтиради. Назаримда бу тарбиянинг самараси.

Шуҳрат УМИДУЛЛАЕВ,
ҳуқуқшунослик фанлари номзоди

Ислоҳот одимлари

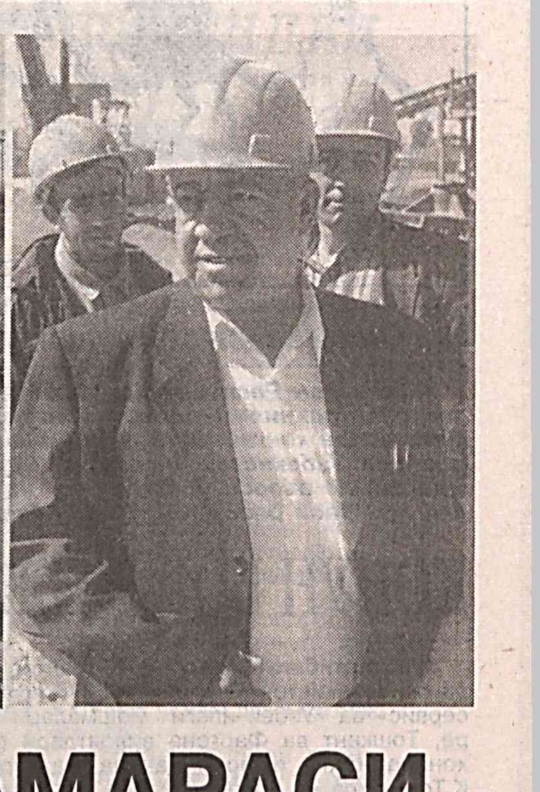

ИЗЛАНИШЛАР САМАРАСИ

корхонанинг истиқболига йўл очмоқда

Самарқанддаги «Зарафшон» тош майдалаш заводи жамоаси вилоятда амалга оширилаётган қурилишлар, йўлсозлик ва ободончилик ишларига салмоқли улуш қўшиб келмоқда. Корхона темирйўл шаҳобчаларини таъмирлаш учун зарур бўлган шағални етказиб берадиган Республикадаги ягона завод бўлгани боис бу ерда қувватлардан унумли фойдаланиш чоралари кўрилмоқда. [illegible] юртмачиларга ўз вақтида маҳсулотларини етказиб бериш эвазига юқори рентабелликка эришиб бормоқда. Шу боис жамоа аҳлининг ўз меҳнатидан моддий манфаатдорлигини ортиб, ишга бўлган масъулияти янада кучайиб бормоқда.

Суратларда: корхона бульдозерчиси Зокир Келдиёров; заводдаги қизғин иш жараёнидан лавҳа; жамоа раҳбари Ўктам Нуъмонов доим изланишда.

Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ,
олган суратлар

БУ ЙЎЛЛАРНИ УНУТИБ БЎЛМАС

Эртага киночилар уйида иккинчи жаҳон урушида қозонилган ғалабанинг 60 йиллиги ҳамда "Хотира ва Қадрлаш куни"га бағишланган "Бу йўлларни унутиб бўлмас..." номли кино кунларининг тантанали очилиш маросими бўлиб ўтади.

Мазкур тадбир "Ўзбекнаво" Миллий агентлиги, Россия Федерацияси, АҚШ, Белоруссия, Қозоғистон, Қирғизистоннинг мамлакатимиздаги элчихоналари, шунингдек, "Росзарубежцентр" рус маданияти Республика маркази, Ўзбекистон — Россия дўстлик жамияти ҳамкорлигида ташкил этилди.

Уруш даҳшати, Ватан ҳимоясига отланган йигит ва қизлар, аскарларнинг қаҳрамонликлари, ватандошларимизнинг фронт ичкарисидаги фидокорона меҳнати бугунги кунда ҳам ўз маънавий аҳамиятини йўқотмаган. Томошабинлар ҳозирги кунда уруш йиллари қомусига айланган, бундан ўн-йигирма йиллар аввал [illegible] билан биргаликда замонавий [illegible] яратилган киноасарлар билан танишадилар. Кино кунлари дастуридан Михаил Калатозовнинг машҳур "Турналар учмоқда" фильми, Эммануэль Казакевич повести асосида режиссёр Николай Лебедев томонидан суратга олинган "Юлдуз" фильми, ўзбек кинорежиссёрлари яратган "Сен етим эмассан" ва "41-йил олмалари", белоруссиялик кинорежиссёрларнинг "Қаршилик ҳудуди", "Хотира палитраси", қозоғистонлик киноижодкорларнинг «Ўрмон балладаси», «Мерганлар», қирғизистонлик киномуаллифларнинг «Она юрт далалари» каби фильмлар ўрин олган.

9-май Хотира ва Қадрлаш куни

ТЎЙГА АЙЛАНГАН АЗА

Биз у пайтлари бола эдик. Уруш ва унинг мудҳиш қолдиқлари ҳақида тасаввурга эга эмасдик. Аммо, ёшлигимизда бобом сўзлаб берган ҳикоятлар ҳануз ёдимда. Ўша пайтлари бобом энди ўн тўққизга чиққан, қирчиллама ёшда эканлар. Улар ўз ҳоҳиши билан ҳарбий комиссариятга бориб, урушга юборишларини сўраганлар. Шу-шу ҳамма қатори урушга жўнатилган.

— Қўлимда қурол, югуриб кетаётсам мендан икки қадам наридаги ҳамроҳим ерга қулади, — дейди 83 ёшли Норбек бобом кўзига ёш олиб. — Орқамга бурилиб қарадим, шунда ердан кўтарилган тупроқ мени ўзига қўшиб нарига улоқтириб ташлади. Кейин нима бўлганлигини эслай олмайман. Шу ерда ҳушимдан кетибман. Бир вақт уйғониб қарасам, ҳамон тонг отмаган. Борлиқда зулмат ҳукмрон. Ёришиб қолар деб яна ухладим. Қанча ухлаганимни билмайман. Турсам ҳамон ўша қоронғулик. Қорним жуда очиб кетган, егулик қидира бошладим. Кўзим, қаердандир келиб турган кичкина ёруғликка тушди. Қуролим билан ўша туйнукчани кенгайтира бошладим. Ташқари кўринди. Бир амаллаб ёруғликка чиқиб олдим. Кейин билсам, портлаш оқибатида мен турган жой ертўлага айланиб қолган экан. Уни ичида мен уч кун қолиб кетибман. Бу орада қишлоғимизга мени ўлди деган хабарни жўнатиб улгуришибди... Уйга келганимда эса, аза тўйга айланди.

Бобомнинг хотираларини тинглаб буюк ғалабага дориломон кунлар учун шукр айладим.

Миллионлаб одамларни ёстиғини қуритган, кимни отасидан, кимни ўғлидан, яна кимларнидир ёру-биродарларидан жудо қилган фалокат бу — уруш. Шу туфайли қанча юртдошларимиз бедарак кетганлар. Қанчалари кафансиз кўмилганлар рўйхатидан жой олган. Минг-минглаб ватандошларимизнинг қабрлари ўзга юртларда қолиб кетган.

Президентимиз Ислом Каримов 9 майни — Хотира ва Қадрлаш куни деб эълон қилдилар. Уларнинг саъй-ҳаракатлари билан ташкил этилган хотира майдони, жангларда Ватани учун жон фидо этган азаматларимизнинг [illegible] ғамхўрликнинг нишонасидир.

Мотамсаро она ҳайкали. Унинг кўзлари мунгли, чеҳраси ғамгин. У ўзбек оналарининг тимсолидир. [illegible] Сен фарзандингнинг табаррук ёди учун чироқ ёқасан, кўнгил чироғинг сира нурафшон тортмайди. Нималарни хаёл қиласан эй муштипар она. Уруш тугаган бўлсада ҳамон умидворсан. Жангга кетган фарзандининг дийдорига бир умр муштоқ ўтган муниса оналаримизнинг қиёфаси сенда намоён. Севикли ёрини йўлларига кўз тикиб ўтган азиз опа-сингилларимизнинг маҳзун чеҳрасининг акси сенда гавдаланади.

Шохсанам ХИДИРОВА

САНЪАТНИНГ МАФТУНКОР ОЛАМИ

Санъатнинг қамрови кенг. У гоҳ шеърият бўстонида, гоҳ она-табиат кўйида рангтасвир ва рассомчиликда, гоҳи эса ҳайкалтарошликда намоён бўлади. Унинг мусиқа-наводаги ифодаси ҳам бошқалардан қолишмаган ҳолда жонли ва бетакрордир.

Ўзбек мумтоз санъати ҳақида сўз кетганда беихтиёр кишининг кўз ўнгида Жўрахон Султонов, Маъмуржон Узоқов, Таваккал Қодиров, Ориф Алимахсумов сингари беқиёс овоз эгалари гавдаланади. Қувонарли жиҳати, улар бошлаб берган йўлни бугунги кун ёшлари ҳам шараф билан давом эттиришмоқда.

Ўзбекистон Давлат консерваториясида таҳсил олаётган Юлдуз Турдиева ва Ҳилола Самиеваларни ана шулар сафига киритиш мумкин.

"Маънавият кунлари" тадбирининг бирида, биз Ўзбекистон Миллий университетининг журналистика факультети талабалари Ўзбекистон Давлат консерваториясига борганимизда уларнинг биргаликда ижро этган хонишини эшитиб, беихтиёр мухлисига айландик.

Концертдан кейин дугонам билан уларни қидириб топдик. Дилкаш суҳбат давомида шуни билдикки, улар ёш бўлишига қарамасдан, фахр этса арзигулик ютуқларга эришиб юртимиз довруғини дунёга таратишга ҳам ўз ҳиссасини қўшишга улгурибди.

Ҳамюртларимиз ўз дастурлари билан Бельгия ва Голландиянинг турли шаҳарларида ўз концерт дастурларини намойиш этиб, уларнинг олқишларига сазовор бўлишган. Энг асосийси, хорижлик санъат мухлисларига ўзбек мақомчилигининг нақадар улуғвор ва бетакрорлигини яна бир намоён этишган. Мухлислар уларнинг санъатига катта қизиқиш билдириб, яна гастрол-сафарларга келишга таклиф қилишибди.

Ҳилола ва Юлдуз шу даражага етишишида ўз билим ва меҳнатини аямаган устозларидан мамнун. Орзуси устоз санъаткорлар изидан бориб, уларга муносиб издош бўлиш, ўзбек санъатининг довруғини оламга таратишдир.

Фарида ОЧИЛОВА

АЁЛ ВА ЖАМИЯТ

Ҳозирги даврдаги фуқаролик жамиятини барпо этиш жараёнларида давлат ва жамият томонидан хотин-қизларнинг ижтимоий ҳаётдаги иштироклари, оилани ҳар томонлама ривожлантириш, ёшлар тарбиясида оиланинг ва оналарнинг ўрнини янада юксалтириш каби қадриятларга муҳим эътибор берилмоқда. 2005 йилнинг «Сиҳат-саломатлик йили» деб эълон қилиниши ҳам кўпроқ она ва боланинг соғломлиги ва турмуш шароитини яхшилашга қаратилганлигига ҳеч бир шубҳа йўқ.

Миллий мустақиллик йилларида оилага ва [illegible] нишининг ўзи ҳам бу соҳага катта аҳамият берилаётганлигини англатмоқда. Конституциямизнинг алоҳида бир қисми — XIV боби «Оила» деб аталиши ҳам бежиз эмас. Унинг 65-моддасида қуйидаги сўзлар битилган: «Оналик ва болалик давлат томонидан муҳофаза қилинади».

Кейинги йилларда давлат томонидан аёлларни ижтимоий жиҳатлардан ҳимоя қилишга янада муҳимроқ аҳамият берилмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2004 йил 25 майдаги «Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармонининг қабул қилиниши фикримизнинг далилидир. Мазкур Фармонда Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси ва уларнинг жойлардаги бўлинмалари фаолиятининг энг муҳим вазифалари ва йўналишлари қуйидагича белгиланди:

хотин-қизларни ижтимоий-ҳуқуқий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, аёлларни касбий, жисмоний, маънавий ва интеллектуал савиясини юксалтириш, уларнинг социал, ижтимоий-сиёсий фаоллигини давлат қурилиши соҳасидаги фаол иштирокини таъминлашга қаратилган умуммиллий сиёсатни рўёбга чиқариш бўйича аниқ чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва уни амалга ошириш;

хотин-қизларнинг соғлиғини сақлаш, соғлом оилани шакллантириш, аёллар ва оила спортини ривожлантириш, соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш бўйича чора-тадбирлар мажмуини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

хотин-қизларни иш билан таъминлаш масалаларини ҳал этиш, айниқса, қишлоқ жойларида уларнинг меҳнат ва ўқиш шароитларини яхшилаш, аёлларни тадбиркорлик фаолиятига жалб этишга қаратилган дастурларни тайёрлаш ва амалга ошириш;

хотин-қизларнинг нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятини мувофиқлаштириш ва улар билан самарали ҳамкорликни таъминлаш, бу ташкилотларнинг саъй-ҳаракатларини жамиятни модернизациялаш ва демократик янгилаш жараёнларида, Ўзбекистонда давлат ва жамият қурилишида хотин-қизларнинг ролини кучайтириш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш борасидаги ишларга йўналтириш.

Кўриниб турибдики, Фармонда аёлларнинг жамиятдаги ва ўзини ўзи бошқариш тизимидаги ўрнини янада юксалтиришнинг шарт-шароитлари ва имкониятларини яратишнинг йирик дастурий мақсадлари мужассамлашган. Чунки, кейинги йилларда марказдаги ва жойлардаги хотин-қизлар қўмиталари фаолиятида кўпроқ маҳаллий ҳокимият органлари ва хўжалик ишларига устуворлик бериш, фуқаролик жамияти институтига хос ўз ваколатларини бажаришга беписандлик билан қараш каби ҳолатлар рўй бера бошлаган эди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2004 йил 25 майдаги «Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» ПФ-3434-сонли Фармони ижросини таъминлаш чора-тадбирлари дастури тўғрисида»ги қарорида ҳақли равишда қуйидагилар қайд қилинган: «Ўтказилган таҳлил хотин-қизлар қўмиталари, жамоат ташкилотлари, давлат тузилмаларининг хотин-қизларнинг иқтисодий ва ижтимоий-сиёсий манфаатларини ҳимоя қилиш, уларнинг оилада, ижтимоий ҳаёт ва давлат қурилишидаги ролини ошириш ишида жиддий камчиликлар ва фойдаланилмаган имкониятлар мавжудлигини кўрсатмоқда. Хотин-қизлар қўмиталарининг турли раҳбарлик лавозимларига сайланган аксарият фаоллар бошланғич хотин-қизлар жамоаларидан ажралиб қолган, улар ўзларини аёллар жамоатчилигининг вакиллари эмас, балки давлат хизматчилари деб биладилар. Натижада хотин-қизларнинг ҳақиқий аҳволи, уларнинг муаммолари ва манфаатлари эътибордан четда қолмоқда».

Юртбошимиз фармонидан сўнг давлатнинг қўллаб-қувватлаши билан бу соҳада катта ишлар амалга оширилди. Маҳаллаларда аёлларни ахборотлар билан таъминлаш, замонавий касбларга ўқитиш, аёлларни диний билимлар ва миллий-диний анъаналар асосларини эгаллаши ҳамда диний экстремизм ва ақидапарастликка қарши курашишга доир турли билимларни эгаллашига кўмаклашишга доир қатор тадбирлар амалга оширилди. Маҳалла фуқаролар йиғинларининг диний таълим ва маънавий-ахлоқий тарбия бўйича маслаҳатчилар фаол, тажрибали ва маълумотли аёллардан бўлишлигига эришилди. Улар учун ҳар ойда йирик ва таниқли мутахассислар жалб қилинган семинарларни ўтказиш анъанага айланиб қолди. Хотин-қизлар қўмиталари вакиллари энди кўпроқ маҳалла ва бошқа яшаш жойларидаги аҳоли билан яқин алоқалар ўрнатишга кириша бошлади. Бу соҳадаги ислоҳотлар таборо чуқурлашиб бормоқда.

Аёлларнинг энг муҳим жиҳати - улар жаҳон аҳлини янгилаб, авлодларнинг давомийлигини таъминлайди, жамиятга янгидан-янги ишлаб чиқарувчи кучлар учун муҳим бўлган инсонларни етказиб берадилар. Шунинг учун аёлларни ҳам ишлаб чиқаришга таъсир этувчи муҳим омиллардан бири, деб ҳисоблаш мумкин.

Ўтган XX асрнинг охирига келиб жаҳондаги ривожланиш концепцияларида ижобий сифат ўзгаришлари юз берди: олдинлари «ижтимоий ривожланиш» ва «иқтисодий ривожланиш» тушунчалари бир томонлама бўлган бўлса, улар ҳозир умумбашарий «инсон ривожланиши» атамаси билан алмаштирилди. Бу тушунчанинг муҳим аҳамияти шундаки, у «ривожланиш вазифалари ва стратегияларига нисбатан янги ҳамда аниқ тафаккур тарзини англатади».

Ривожланиши концепциясига мувофиқ, ижтимоий тараққиёт негизининг асоси сифатида инсон манфаатлари ётади. У қуйидаги йўналишлардан иборат:

- жамиятнинг барча аъзолари учун тенг имкониятлар яратиш;
- ана шу имкониятларнинг авлоддан-авлодга ўтишини сақлаб қолиш;
- кишиларнинг жамият ривожланиши жараёнида фаол иштирокига эришиб, инсонларни унинг самараларидан фойдалана олишлари учун кенг имкониятлар яратиш.

Инсон ривожланишининг турли умумжаҳон концепциялари жамиятнинг барча аъзоларининг имкониятларини кенгайтиришга қаратилган. Аммо тарихий тажрибалардан маълумки, аҳолининг турли ижтимоий гуруҳлари ўртасидаги чуқур мулкий табақаланиш ва уларнинг имкониятлари ўртасидаги тафовутларнинг мавжудлиги ҳамон яшаб келмоқда. Ҳозирги вақтда ҳам эркаклар билан бир қаторда аёллар меҳнатида, ишга ёлланишида, касб ёки иш турини эркин танлашида, лавозим бўйича кўтарилишида, таълимдан фойдаланишида, қонунлар ишлаб чиқариш жараёнларидаги иштирокида, ўз меҳнати ва даромадини тасарруф этиш, ўз тақдирига тааллуқли масалалар бўйича мустақил қарорлар қабул қилишида эркаклардан анча фарқланиб турибдилар. Шу фарқланишларга барҳам бериш ўта мураккаб жараён ҳисобланиб, ҳозир у умумбашарий муаммо даражасига кўтарилди.

Шунингдек, бу муаммолар Ўзбекистонда ҳозирги бозор иқтисодиёти даврида ижтимоий жиҳатлардан аста-секинлик билан ўз ечимини топиб бормоқда. Лекин, шунга қарамасдан, аёллар тақдири ва меҳнатига адолатли ёндашувларда уларнинг ишлаб чиқаришдаги бевосита иштирокидан ташқари оила хўжалигидаги меҳнатини, шунингдек, уларнинг ўз оиласи бюджетига қўшадиган даромади ҳиссасини инобатга олишни тақозо этмоқда. Бу каби тамойилга амал қилаётган мамлакатларда аёл ва эркак ўртасидаги тенгсизликка нисбатан барҳам берилмоқда. Муҳими, жамиятда аёллар меҳнати ҳали етарли қадрланмаган мамлакатларда аёллар мавқеи ҳақида эскича қарашлар сақланиб келаётганлиги сезилмоқда.

Мустақиллик йилларида Ўзбекистонда аёллар масалаларини ҳал этишга алоҳида эътибор берилмоқда. Масалан, 1999 йилнинг «Аёллар йили», 2001 йилни «Оналар ва болалар йили», 2003 йилни «Меҳр ва мурувват йили», 2005 йилни «Сиҳат-саломатлик йили» деб эълон қилиниши, улар юзасидан қабул қилинган давлат дастурларида аёлларнинг ҳуқуқий, ижтимоий, иқтисодий ва маънавий манфаатларини ҳимоя қилиниши бу соҳадаги аксарият муаммоларни бартараф этмоқда.

Ҳозирги фуқаролик жамияти ва ҳуқуқий давлат қуриш жараёнларида аёлларнинг мавқеи ва нуфузини юксалтириш мақсадларида давлат ва унинг органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлар, бошқа жамият институтлари қуйидаги йўналишларда чуқур ўзгартиришларга доир ислоҳотларни олиб бормоқда:

-оилани режалаштиришни ижтимоий вазифа даражасига кўтариш орқали аёлларнинг саломатлигини яхшилашнинг кенг тадбирларини ишлаб чиқиш;

-аёлларнинг маълумоти, касбий ва функционал саводхонлигини ошириш;

-аёлларнинг иқтисодий фаолиятини, айниқса тадбиркорлик ташаббуси ва фаолиятини амалда ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш;

-атроф муҳитни ҳимоя қилишда аёллар мавқеини ошириш, аёл жинсидаги экологик таназзул жараёнларини камайтириш;

-сиёсий жараёнларда, қарорлар ва қонунлар қабул қилишда, уларнинг ижросини таъминлашда аёлларнинг кенг иштирокини таъминлаш;

-қизларнинг ижтимоий ҳаётда фаол иштирокини таъминловчи махсус дастурлар ишлаб чиқиш;

-аёлларга нисбатан камситишларнинг ҳар қандай кўринишига чек қўйиш учун махсус ҳуқуқий механизмлар ишлаб чиқиш;

Шунинг учун ҳам давлат ва жамият, барчамиз ҳамжиҳатликда Ўзбекистон Республикасининг Президенти И.А.Каримов томонидан илгари сурилган қуйидаги фаолиятда шахсан иштирок этиш инсоний бурчимиздир:«Аёлларнинг жамиятдаги мавқеини ва ўрнини кўтариш бизнинг давлатимизнинг устувор ва асосий вазифаларидан биридир. Бу вазифанинг бажарилиши яратилган имкониятлардан ўринли фойдалана олиши, яъни аёлларнинг ўзларига, уларни маънавиятининг юксаклиги, сиёсий онгининг етуклиги, ҳуқуқий маданиятининг шаклланганлигининг, ўзининг жамият ва оиладаги масъуллигини англаб етишига боғлиқдир».

Хуллас, мамлакатимизнинг ривожи кўп жиҳатлардан аёлларни жамият ва давлатдаги ўрнини юксалтириш билан узвий боғлиқдир. Ватанимиз ва халқимиз келажаги, ҳозирги авлодга мерос бўлиб қоладиган миллий ва умуминсоний қадриятлар аёллар ва эркаклар ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг ҳар томонлама уйғунлашув жараёнларига бориб тақалади.

Насиба МАМАРАИМОВА

Бугуннинг гапи

Бухоро вилояти янгиликлари

МЕҲНАТ ЯРМАРКАСИ

Вобкент туманида меҳнат ярмаркаси ташкил этилди. Унда тумандаги ташкилот, корхона ҳамда фермер ва ширкат хўжаликлари бўш иш ўринлари билан иштирок этди.

Йил бошидан буён туманда саккизта меҳнат ярмаркаси ўтказилиб, 500 нафарга яқин фуқаро иш билан таъминланди.

Мазкур ярмаркада ҳам 20 нафар фуқаро доимий ишга жалб қилинди. Шунингдек, иштирокчилар ўзларини қизиқтирган саволларига мутахассислар томонидан жавоблар ҳамда керакли маслаҳат ва тавсиялар олишди.

МАВСУМГА ТАЙЁРГАРЛИК ҚИЗҒИН

Бухоро вилояти бўйича 17 мингдан зиёд ўқувчилар ёзги таътилда соғломлаштириш оромгоҳларида дам олишади. Айни пайтда ҳудуддаги 19 та болалар стационар оромгоҳларида мавсумга тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда.

720 ўринга мўлжалланган "Мовий шуъла" оромгоҳида "Бухоронефтгазқурилиштаъмир" акциядорлик жамияти томонидан ажратилган 21 миллион сўмлик маблағ ҳисобига қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилмоқда. Болаларни ҳордиқ олишлари, спорт машғулотларини бажаришлари ҳамда саломатликларини тиклашлари учун барча шароитлар яратилмоқда.

Шунингдек, бир вақтнинг ўзида Олотдаги "Роҳат", Қоракўл туманидаги "Шодлик", Бухоро шаҳридаги "Ёш тўқимачи", Ёш алоқачи", Вобкентдаги "Ёш ирригатор", Когондаги "Гулхан" дам олиш масканларида ҳам мавсумга тайёргарлик ишлари қизғин олиб борилмоқда.

ХАЛҚАРО ТАНЛОВ ҒОЛИБИ

"Мубораккнефтгазмонтаж" очиқ акциядорлик жамияти "Европанинг олтин дарвозаси" халқаро кўрик-танловининг ғолиби бўлди.

"Ўзбекнефтгаз" миллий холдинг компанияси таркибидаги "Мубораккнефтгазмонтаж" очиқ акциядорлик жамияти олтита бўлимдан иборат. Мукофотни корхонага қарашли "Турбодеталь" хўжалиги раҳбари А.Алимов қабул қилиб олди.

— Танлов олти йўналишда ўтказилди, — деди А.Алимов. — Мукофотни топшириш маросими Германиянинг Франкфурт шаҳрида ўтказилди.

Корхона нафақат барқарор иш фаолиятини йўлга қўйиш балки, маҳсулотлар турларини кўпайтириш ва сифатини ошириш бўйича ҳам ҳар доим изланишда.

А.ҚУДРАТОВ,
"Туркистон-пресс"

ЮРАГИМГА ЎРНАШГАН ЎКИНЧ

9 май — Хотира ва Қадрлаш куни

Тинчлик. Нондек азиз, сувдек зарур туйғу бу ҳар инсон учун. Агар товонимизга тикон кирса, уни олиб ташламагунимизча тинчимаймиз, ўрни жароҳатга айланиб кетиши мумкин, деб хавотирга тушамиз. Дийди шамол ногоҳ дарахтдаги қушнинг уясини учириб кетса, у жонивор қанча безовталанади. Кўнгли юмшоқ инсон бу ҳодисани ҳам ҳазм қила олмайди. Чунки нотинчлик инсон юрагига, мижозига хос нарса эмас-да!

Уруш. Бу сўз нақадар даҳшатли. У ўз номи билан уруш. Икки ёш гўдакнинг аразлашишидан оналари қанчалик куюнишади. Бу ни яхши эмаслигини ҳам тили чиқишга улгурмаган жажжи қалбларга уқдиришга уринишади. Уруш жой ҳам танламайди. Миллат ҳам, мансаб ҳам. Инсонийлик ҳам унинг учун ёт! Унинг номини ҳам тилга олганингда бир бора армон қалбингни кемираверади, йиртқич махлуқдек сени таъқиб этаверади. Ўрта мактабда тарих дарсидан ўтишганди. Йигирманчи асрда икки бора жаҳон уруши содир бўлган. Иккинчи жаҳон урушида миллионлаб одамлар қурбон бўлган. Хиросима, Нагасакига эса атом бомбасининг синови ўтказилган, унда ҳам қанчалаб инсонлар ҳалок бўлган, ногиронликка маҳкум этилган эди... У пайтлар [illegible] ҳақда унча тасаввурга эга эмас эканмизми? Ёки ҳақиқатдан қизил империянинг таъсири онгимизни заҳарлаган эканми "Бизнинг жангчилар ғолиб чиқди", — деган сафсаталарни тинглаб, [illegible] юраверган эканмиз. Аслидачи, бу маълум уруш инсониятнинг кушандаси бўлиб, унда ғолиблар йўқ экан. Унинг туфайли неча миллионлаб кишиларнинг ёстиғи қуриганлиги, у ҳар бир қалбда ўчмас изтироб қолдирганини [illegible] англадик.

Мен урушни кўрмадим. Қўлимга қурол тутган инсон эмасман. Минг бора шукр. Аммо [illegible] туғилишимдан роса 20 йил олдин бошланган уруш туфайли [illegible] мени на тунда, на кунда тарк этмасди. У — маъюсгина бошини эгиб, 26 йил [illegible] армонда ўтиб кетган бувимнинг нолалари, ўғли кетганига икки йил ҳам тўлмай қирчиллама ёшда тўсатдан вафот этган бувам [illegible] Холаларимнинг акам ундай эди, акам бундай эди дея сўзлаган ҳасратли ҳикоялари. [illegible] ...ра кетиб қайтмаган эрига садоқат сақлаб [illegible] бир умр зурриёдсиз [illegible] момонинг сўлгин [illegible] деворий бурчагида [illegible] билан ёзилган [illegible] ...милиялар... [illegible] кетганига 26 йил [illegible] кириб келса бачам [illegible] раҳматли бувим. Эй, бе[illegible]мат сен нақадар бағри қаттиқсанки, инсон бошига бунча оғир тегирмон тошини солсан.

Асрай олмасимнинг ўша яккаю ёлғиз Омони. Ахир унинг умри узоқ бўлсин, боши тошдан бўлсин деб исмини Омон қўйгандику, ота-она шўрлик. Тил тушунмас уруш, сенга барибир экан-да.

Немис халқининг [illegible] Ремарк урушнинг башарасини ўз асарларида тасвирлаган, унинг инсон зоти учун нечоғли шафқатсиз эканлигини далиллар асосида исботлаган. Қўчқор «Даре ортидаги йиғи»да гўдакларнинг кўз ёшлари бу урушни бошлаганларнинг кўзини кўр қилса эди... дейди. Россияда уруш ҳақида яқинда бир кино ишланибди. Инсонинг қадр-қиммати уруш туфайли нимага тенг эканлиги, ўша пайтдаги ҳодисаларга бир томонлама эмас, холис ёндошилиб, ҳақиқий бўлган воқеаларни ёритишибди. Унинг жирканч қиёфаси очиб ташланибди.

Синфдош дўстим "Афғон"да хизмат қилган, унинг ҳарбий хизматдан қайтишини ота-онаси қанчалик зориқиб ва хавотирлик билан кутишганига гувоҳ бўлганман. [illegible] изтироб.

Мустақиллигимиздан сўнг ўз Ватани учун қурбон бўлган, [illegible] хотирасини эъзозлаш, ҳурматлаш борасида йирик ишлар қилинди. Адабиётлар чоп этилди, тухматга учраганларнинг бўйнидан тавқи лаънатлар олиб ташланди. 9-май Хотира ва Қадрлаш куни деб белгиланди. Яқинда муҳтарам Юртбошимизнинг Иккинчи жаҳон урушидаги ғалабанинг 60 йиллиги нишонланиши муносабати билан "1941-1945 йиллардаги уруш қатнашчилари ва ногиронларни мукофотлаш" тўғрисидаги Фармони эълон қилинди. Бир вақтнинг ўзида бу тадбир [illegible] амалга оширилиши тегишли идораларга топширилди. Бу меҳр-мурувват [illegible] халқимизга хос ҳурмат-иззат, бағрикенглик мужассами. Мурувват ва эъзоз ҳар қандай эзгуликнинг [illegible]. Азиз юртдошлар, бугунги мусаффо осмонимизнинг, жаннатмакон юртимизнинг қадр-қимматини ва тинчлигимизнинг бебаҳо неъмат эканлигини унутмайлик. Бизга бу фаровон кунларни ҳадя этган кексаларимизни қадрлаб, ҳурматларини жойига қўяйлик. Ўз халқи, Ватани қадру-қиммати учун жонбозлик кўрсатиб ўтган ҳар бир инсон жаннатий бўлсин, уларнинг қабрларига нур ёғилсин!

Сулаймон ҲАЙДАР

Хориж хабарлари

Сиёсат оламида

ҲАРБИЙ БАЗАЛАР ОЛИБ ЧИҚИЛИШИ ЛОЗИМ

Ҳафта бошида Грузия ташқи ишлар вазири Саломе Зурабишвили ўзининг ҳамкасби Сергей Лавров билан Россия ҳарбий базаларини Грузия ҳудудидан олиб чиқиб кетиш муддати ва тартиби борасида мулоқот олиб борди.

Бироз муддат аввал ГУУАМ ҳудудий ташкилоти саммитида Грузия президенти Михаил Саакашвили Россия базаларини Грузияда ҳалигача сақланиб турганлигига қарши чиқиб, кескин гаплар айтганди.

Грузия кейинги 2-3 йил давомида Россия ҳарбий базаларини ўз ҳудудидан олиб чиқиб кетиши учун имкони борича ҳаракат қилишини билдирди. Россия томони эса, бунинг учун янада кўпроқ вақт ва имкон қадар кўпроқ маблағ талаб этилишини айтиб, [illegible] Тбилисини бу ишларнинг молиялаштиришида иштирок этишга таклиф этди.

— «Умуман олганда, 2008 йилнинг 1 январигача ҳарбий базалар олиб чиқиб кетиладиган бўлса, ва бу охирги муддат бўладиган бўлса, Грузия томонини қониқтиради» — деди Грузия ташқи ишлар вазири Интерфакс агентлиги мухбирига. Зурабишвили бу қийин муаммони ҳал қилишда икки томонлама келишув асосида фаолият олиб бориш тарафдори эканлигини ҳам таъкидлаб ўтди. У базаларни олиб чиқиб кетиш ишлари босқичма-босқич амалга оширилса, мақсадга мувофиқ бўлади деб ҳисобламоқда.

— «Биз ҳаракатлар шу бугундан бошланиб, аниқ келишувлар асосида 2008 йилгача давом этиши тарафдоримиз. Аммо 2008 йилнинг 1 январигача ҳеч қандай иш қилинмаслигига йўл қўймаслик лозим» — дейди грузин вазири.

У яна ҳарбий базаларни олиб чиқиб кетиш борасидаги мулоқот 12 йил олдин [illegible] XXI-асрга келиб ҳам [illegible] хорижий мамлакат ҳарбий базалари сақланаётганлигини тушуниш қийин эканлигини ҳам таъкидлаб ўтди.

Зурабишвили Тбилиси базаларни олиб чиқиб кетиш учун кетадиган харажатларда ўз мамлакатининг иштирокини муҳокама этишига тайёр, аммо сарф-харажат учун талаб қилинаётган 300-500 млн. доллар миқдоридаги маблағ ҳақиқий сумма эмаслигини айтиб ўтган.

Россия ташқи ишлар вазирлигининг хабар беришича, Россия ҳарбий базаларини олиб чиқиш билан боғлиқ муаммо муҳокамаси 14-15 апрел кунлари

Фожеа

БЕШ КУНДА БЕШ ФАЛОКАТ

Ушбу ҳафта тезюрар поездлар ватани ҳисобланмиш кун чиқар юрт — Япония учун жуда оғир кечди. Мамлакатда уч кун ичида учта йўловчи поезди кетма-кетига фалокатга учради. Сешанба, чоршанба кунларидаги йўловчи поездларининг фалокати оқибатида йўловчилар у даражада талофат кўришмаган бўлса, душанба куни эрталаб даҳшатли темирйўл фалокати содир бўлди.

Унинг оқибатда 37 киши шу ернинг ўзида вафот этиб, 200 дан ортиқ кишилар жиддий жароҳат олишди. (Сўнги маълумотларга қараганда, ҳалок бўлганлар сони 91 тага жароҳатланганлар эса 440 тага, етган). Япония тарихида сўнги 14 йил давомида бу каби воқеа ҳали содир этилмаганди.

Осака шаҳридан пастроқда жойлашган Амагасаки шаҳарчасида мамлакат ғарбида жойлашган Хиого йўналиши бўйлаб ҳаракатланаётган йўловчи поезди рельсдан чиқиб кетган. Маълумотларга қараганда, поездда 600 нафар йўловчи, шу жумладан мактаб ўқувчилари ҳам бўлган.

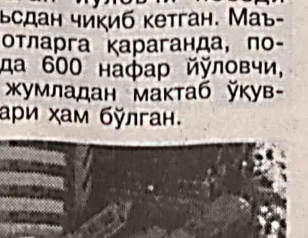

Поезднинг биринчи вагони иккига бўлиниб кетган ва кўпқаватли уйга бориб урилган. Бундан ташқари у темирйўл ўтиш жойида турган автомобилга ҳам урилган, лекин бу тўқнашув у рельсдан чиқиб кетгунга қадар бўлганми ёки кейин бўлганми, бу ҳақда аниқ маълумот ҳозирча айтилгани йўқ. Поезднинг 23 ёшли машинисти жиддий жароҳат олган бўлса-да, омон қолган.

WJR компанияси директори Ценуми Мураками сўзларига қараганда, поезд фақатгина тезлиги туфайли рельсдан чиқиб кетиши учун у камида 133 км/с. тезлик билан ҳаракат қилиши лозим бўлади. Поезднинг фалокатдан илгариги тезлиги тахминан 70 км/с. бўлган деган тахмин ҳам айтилган.

Би-би-сининг Токиодаги мухбири Джонатан Хэданинг айтишича, Япония темирйўллари кунига 60 миллион йўловчини ўз манзилига енказишга қодир бўлиб, бу тизимда дунёда энг хавфсиз транспорт воситаси ҳисобланар экан.

Душанба куни эрталаб содир бўлган ушбу фалокат, мамлакатда 1991 йилда содир бўлган ва натижада 42 киши ҳалок бўлиб, 600 нафар киши жароҳат олган энг даҳшатли фожеалардан кейингиси бўлди.

Сешанба куни Япония шимолида жойлашган Ибараки йўналиши бўйлаб ҳаракатланаётган йўловчи поезди юк машинаси билан тўқнашиб кетган. Хабарларга қараганда, бу фалокатда йўловчилар ҳеч қандай жароҳат олишмаган, юк машинаси ҳайдовчиси енгил жароҳатланган.

Чоршанба куни эса, Иокогама шаҳрида яна бир йўловчи поезди 130 нафар йўловчиси билан ўз йўлидан чиқиб қолган автомобилни мажақлаб кетган. Бу ҳодисада ҳам йўловчилар жароҳатланишмаган, аммо автомобил ҳайдовчиси жиддий жароҳатланган ва касалхонага ётқизилган.

Бошқа йўловчи транспорт воситаларига қараганда нисбатан ишончли ва хавфсиз саналган темир йўл транспорт воситалари иштирокидаги яна бир фалокат Шри-Ланкада содир этилди. Бунда асосий айбдор йўловчи поезди эмас, автобус ҳайдовчиси бўлди.

Коломбо-Канди йўналиши бўйлаб ҳаракатланаётган йўловчи поезди Полгахевела ва Аллава бекатлари оралиғида йўловчи автобус билан тўқнашиб кетиб, автобуснинг 60 нафар йўловчисининг ҳаётига зомин бўлди.

Хабар беришларича, автобус ҳайдовчиси, таъқиқловчи сигнални эшитмаганликка олиб, тўсиқлар туширилганига ҳам эътибор бермай, поезд йўлини кесиб ўтишга ҳаракат қилган, аммо йўловчи поезди

яқинлашиб қолганлиги боис буни уддасидан чиқа олмаган.

Воқеа гувоҳларининг айтишича тўсиқнинг бир томони кўтарилган ҳолатда қолиб, йўлнинг бир томони очиқ қолган ва бу бир нечта мотоциклчиларни ҳам яқинлашиб қолган поезднинг йўлини бемол кесиб ўтишларига имкон берган.

Тўқнашувдан сўнг машина ёниб кетган. Поезд йўловчилари жароҳатланмаган.

Шри-Ланка темирйўлчиларининг маълумотича, бу мамлакат тарихида бир неча йиллар ичидаги темир йўл поезди билан боғлиқ энг катта фалокатлардан бири бўлган.

Ҳудудий кузатувчиларнинг фикрича, мамлакат темир йўллари 1948 йилда инглизлар томонидан қурилган бўлиб, темирйўл корпорациясига давлат бюджетидан деярли маблағ ажратилмас экан.

Ушбу ҳафтада темир йўл транспорти билан боғлиқ яна бир фалокат ЖАР содир бўлган. 25 апрель кунидаги ушбу кўнгилсиз ҳодисада ҳам йўловчи автобус ва поезд тўқнашиб кетди. Оқибатида 9 нафар киши ҳалок бўлиб, 59 йўловчи жиддий жароҳат олди.

Саноат

«TOYOTA» РОССИЯДА АВТОЗАВОД ҚУРМОҚЧИ

Дунёда автомобилсозлик бўйича иккинчи ўринда турувчи компания — Toyota Япониянинг автомобил ишлаб чиқаришга ихтисослашган йирик компаниялари ичида биринчи бўлиб автомобил ишлаб чиқариш учун Россияда ўзининг заводини қуришга киришди.

Бу ҳақда «Toyota» компанияси директори Токуити Ураниси, Россия ҳукумати ва Санкт-Петербург маъмурияти вакилиллари билан имзоланган шартномадан кейин, чоршанба куни ўтказилган матбуот анжуманида хабар берди.

Заводни қуриш учун 142 миллион АҚШ доллар миқдорида маблағ талаб этилади. У 2007 йилнинг охирида ўз ишини бошлайди ва йилига 20 минг Camry русумли автомобиллар ишлаб чиқаради. Заводда 550 киши учун иш ўринлари ташкил этилади.

Аста-секин ишлаб чиқариладиган машиналар сонини йилига 50 мингтагача етказиш режалаштирилган.

Айрим танқидчиларнинг фикрича, баҳоси 10-15 минг долларни ташкил этувчи Camry модели россияликлар учун қимматлик қиларкан.

Токиода Toyota вакиллари Россия бозорини компания учун жуда фойдали деб ҳисоблаётганлигини айтган ва кенг имкониятларни инобатга олиб, шу ҳудуднинг ўзида машиналар ишлаб чиқаришга қарор қилган.

Ҳозирча Россияда минг кишига ўртача 157 машина тўғри келарди. Лекин бу кўрсаткич ҳатто Аргентина билан солиштирилганда анча паст. Польшада эса, минг кишига 250 автомобил тўғри келаркан.

Россияда қурилажак шўъба корхонаси Европа тараққиёт банки иштирокида молиялаштирилиши ва унинг 20% акциясига эгалик қилиши кутилмоқда. Бугунги кунда Россияда хорижий автомобил ишлаб чиқаришга ихтисослашган 7 та завод фаолият олиб бормоқда.

Мутахассисларнинг айтишларича, мамлакат ҳудудида ишлаб чиқариладиган хорижий автомобилларнинг сони 2010 йилга бориб, йилига 785 мингтага етиши мумкин.

УЛТИМАТУМ ВАҚТИ УЗАЙДИ

Террористлар томонидан Ироқда гаровга олинган Руминиялик уч нафар журналистни озод қилиш эвазига қўйилган ултиматум вақти яна 24 соатга узайтирилди.

Бу ҳақда гаровга олинган икки нафар журналист хизмат қилган Prima TV телекомпанияси хабар тарқатди.

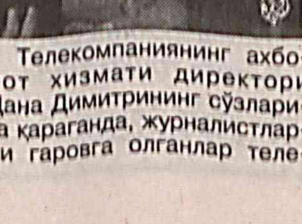

Телекомпаниянинг ахборот хизмати директори Дана Димитрининг сўзларига қараганда, журналистларни гаровга олганлар телефон орқали у билан боғланиб, ундан Ироқдаги Руминия ҳарбийларини олиб чиқиб кетиш учун Руминия ҳукуматига маънавий тазйиқ ўтказишини талаб қилишган. Бунинг учун улар яна 24 соат вақт беришган. Аввалги ултиматумнинг вақти сешанба куни бизнинг вақт билан соат 18:00 да тугаганди.

Prima TVнинг икки нафар мухбири ва Romania Libera

Талаб

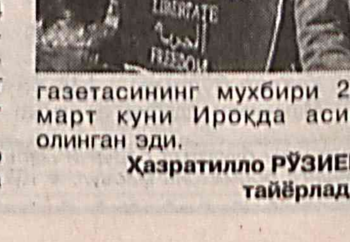

газетасининг мухбири 28 март куни Ироқда асир олинган эди.

Ҳазратилло РЎЗИЕВ тайёрлади

УЛУҒ АЛЛОМАЛАР АДОЛАТЛИ ВА ФОЗИЛ ЖАМИЯТ ТЎҒРИСИДА

Ҳозирги даврда Ўзбекистонда кучли фуқаролик жамияти қуриш мақсадлари бу соҳадаги миллий меросимизни ўрганишга бўлган эҳтиёжларни янада кучайтирди. Бунинг сабаби шундаки, биз қурмоқчи бўлган фуқаролик жамияти ғарбдан ёки шарқдан кўр-кўрона кўчириб олинмайди, балки, бир неча минг йиллик миллий меросимиз ва тарихий тажрибаларимизга асосланади. Ўтмишни чуқур англаш асосида янги жамият барпо этишгина бу соҳадаги ислоҳотларнинг мувффақиятини таъминлаши мумкин.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов томонидан ишлаб чиқилган «Кучли давлатдан кучли фуқаролик жамияти сари» концептуал сиёсий дастур бу борада муҳим аҳамият касб этади. Уни амалга оширишда Ватанимизда яшаб ўтган аждодларимиз томонидан яратилган адолатли ва фозил жамият барпо этишга доир миллий меросмиз билан замонавий тажрибаларни уйғунлаштириш эса ислоҳотларни янада чуқурлаштиришнинг «ўзбек модели» моқиятидан келиб чиқади. Абу Наср Форобий, Абу Али ибн Сино, Абу Райҳон Беруний, Амир Темур, Алишер Навоий, Ҳусайн Воиз Кошифий каби мутафаккирлар томонидан адолатли жамият қуришга доир илмий тадқиқотларни чуқур ўрганиш, уларнинг натижаларини ва хулосаларини ҳозирги кучли жамият қуриш ислоҳотларига тадбиқ этишга муҳим аҳамият бериш - биз қурмоқчи бўлган фуқаролик жамиятида миллий руҳиятимизни кенг ифодаланишини ва унинг ўзига хос миллийлик асосида ривожланишини белгилаб беради.

Ҳозирги пайда Ўзбекистонда кучли жамият қуришнинг миллий сарчашмалари ва манбаларини Юртбошимиз қуйидагича ифодалаган берди: *«Бугун бизнинг олдимизда шундай тарихий имконият пайдо бўлдики, биз босиб ўтган йўлимизни танқидий баҳолаб, миллий давлатчилигимиз негизларини аниқлаб, буюк маданиятимиз томирларига, қадимий меросимиз илдизларига қайтиб, ўтмишимиздаги бой анъаналарни янги жамият қурилишига тадбиқ этмоғимиз керак. Ватанимиз азалдан башарият тафаккур хазинасига унутилмас ҳисса қўшиб келган. Асрлар мобайнида халқимизнинг юксак маънавият, адолатпарварлик, маърифатпарварлик каби эзгу фазилатлари Шарқ фалсафаси ва ислом дини таълимоти билан узвий равишда ривожланди».*

АБУ НАСР ФОРОБИЙ

Адолатли жамият барпо этиш, фуқаролик жамияти унсурларини шаклланишига доир улкан илмий мерос қолдирган мутафаккир Абу Наср Форобийдир (873-950 йил). Абу Наср Форобийдан бизга жуда бой ва ранг-баранг илмий мерос қолган. У ўрта аср даври табиий-илмий ва ижтимоий-сиёсий билимларнинг қарийб барча соҳаларини ўз ичига олувчи 160 дан ортиқ асарлар яратган. Форобийнинг ижтимоий-сиёсий ҳаёт, фозил жамият қуриш, давлатни бошқариш, аҳлоқ ва маънавият масалалари «Бахт-саодатга эришиш йўллари ҳақида рисола», «Уруш ва тинч турмуш ҳақида», «Шаҳарни бошқариш», «Фозил шаҳар одамлари қарашлари», «Фазилатли хулқлар» каби асарларида тадқиқ этилган.

Академик М.Хайруллаев миллий меросимизнинг аҳамиятини Форобий мисолида қуйидагича таърифлайди "Форобийнинг Шарқ маданиятидаги энг олий хизматларидан бири яна шундаки, у ўрта аср Шарқида биринчи бўлиб фазилатли, идеал жамоа, давлат, адолатли раҳбар ва давлатни ақл асосида бошқариш ҳақидаги утопик таълимотни олға сурди. Форобий ўзининг эркин фикрлари учун реакцион руҳонийлар томонидан динсизликда, худосизликда айбланди, сўнгроқ унинг асарлари ёндирилди. Лекин унинг илғор рационалистик ва гуманистик фикрлари Ибн Сино, Ибн Рушд, Низомий, Умар Хайём, Маймонид, Роджер Бекон, Спиноза кабилар дунёқарашининг шаклланишига катта таъсир кўрсатди. Дунё маданиятининг ривожланишида ижобий роль ўйнади".

Абу Наср Форобий илк бор фозил жамоани вужудга келтиришга доир ўз илмий изланишларини олиб борган эди. Унинг фикрича, мукаммал жамиятда ҳар бир табақа, яхлит ижтимоий организмнинг ажралмас қисми сифатида, ўзининг муайян функцияларига эга бўлиб, гўёки шу вазифаларни бажариш учун ихтисослашганлар. Фозиллар жамиятининг адолатли бўлиши ва табақалар ўртасида таvofутларнинг сақланишида ***адолат*** ҳуқуқий категория вазифасини бажаради. Ана шу жиҳатлардан ёндашганда, Форобийнинг адолат ғоясига нисбатан ишлатган таърифи Платон талқинларига яқиндир.

Лекин Форобий қарашларидаги адолат ғояси кишилар ўртасида ахлоқий, ижтимоий ва иқтисодий муносабатларни, моддий бойликларни тақсимлаш ва ўзаро алмашув муносабатларини ҳам ўзига қамраб олади. Фозил жамоанинг номукаммал ва жоҳил жамоалардан фарқи шундаки, унда одамлар энг гўзал ва яхши мақсадларга эришиш йўлида бир-бирларига яқиндан ёрдам берадилар. Кўриниб турибдики, Форобий фозил жамоа қуриш учун инсонларни маънавий юксалиши, фуқаровий фазилатларга эга бўлиши талабларини илгари суради.

Форобий «Фозил шаҳар одамлари қарашлари» асарида жамият («инсон жамоаси»)нинг келиб чиқиши ҳақида шундай ёзади: «Ҳар бир инсон ўз табиати билан шундай тузилганки, у яшаш ва олий даражадаги етукликка эришмоқ учун кўп нарсаларга муҳтож бўлади, унинг бир ўзи бундай нарсаларни қўлга кирита олмайди, уларга эга бўлишлик учун кишилик жамоасига эҳтиёж туғилади... Шу сабабли яшаш учун зарур бўлган, кишиларни бир-бирига етказиб берувчи ва ўзаро ёрдамлашувчи кўп кишиларнинг бирлашуви орқалигина одам ўз табиати бўйича интилган етукликка эришуви мумкин. Бундай жамоа аъзоларининг фаолияти бир бутун ҳолда уларнинг ҳар бирига яшаш ва етуклика эришуви учун зарур бўлган нарсаларни етказиб беради. Шунинг учун инсонлар кўпайди ва ернинг аҳоли яшайдиган қисмига ўрнашдилар, натижада инсон жамоаси вужудга келди».

Форобий жамоани катта-кичиклигига кўра уч турга бўлади:

1) Буюк жамоа - дунёдаги барча халқларнинг бирлашуви;

2) Ўрта жамоа - бир халқ ёки миллатни бирлаштирувчи жамоа;

3) Кичик жамоа – алоҳида бир шаҳар-давлатни (полисни) бирлаштирувчи жамоа.

Албатта, бундаги иккинчи жамоа, яъни, ўрта жамоа бутун бир мамлакат миқёсидаги илк демократик жамиятнинг мазмуни ва кўламини англатадиган тушунча эди. Форобийнинг фикрича, инсоният фақатгина илм ва юксак ахлоқий юксакликлар асосида бир бутун фозил жамоага бирлаша олишлари мумкин. Мутафаккир жаҳон сиёсий фикрлар тарихида илк марта фуқаролик жамиятининг асосий усулларини кашф этди.

Мутафаккир яшаган даврда жамият ҳаётида адолатни таъминлашда энг асосий омил бўлган инсоннинг ўзини «сиёсий мавжудот» сифатида ўрганиш эҳтиёжи пайдо бўлган эди. Форобий фикрича, инсонийликнинг талқини қуйидагичадир: "Одамларга нисбатан уларни бирлаштирувчи бошланғич асос — "инсонийлик". Шунинг учун ҳам одамлар инсоният туркумига кирганликлари туфайли ўзаро тинчликда яшамоқлари лозим".

Жамият ҳаётини барча соҳаларида ислоҳотларни амалга ошираётган ватандошларимиз учун буюк мутафаккирнинг миллий ғоя ва мафкурага бевосита оид қуйидаги ўгитлари ўта сабоқлидир: "Инсоний вужуддан мақсад - энг олий бахт - саодатга эришувдир; аввало у бахт - саодатнинг нима ва нималардан иборат эканлигини билиши, унга эришувни ўзига ғоя ва энг олий мақсад қилиб олиши, бутун вужуди билан мафтун бўлиши керак». Буюк мутафаккир талқинини чуқур англаган ҳар бир кишига маълумки, инсон ўзининг мақсад ва вазифаларини фақат маърифатчилик фаолияти билангина тасаввур қила олади.

Абу Наср Форобий маърифат тан олинмаган, ҳукмдори халқпарвар, бошқаруви адолатли бўлмаган, маънавият эътироф этилмаган юртни қуйидагича тасвирлайди: «Аммо баъзи шаҳар (ёки мамлакатлар)лар бўладики, уларда бутун халқнинг фикри-зикри, ақл-идроки бойлик тўплаш, мол-дунё орттиришга қаратилган бўлади. Улардан чиққан раҳбарлар ҳам раҳбарликни мол-дунёни кўпайтиришда деб биладилар. Шунинг учун ҳам улар эрта-кеч мол-дунё тўплаш ҳаракатида бўладилар. Бундай раҳбарларнинг қўл остида ишлаган шаҳар халқларида турли бузуқ одатлар, шаҳвоний нафс, бир-бирларини кўролмаслик, бир-бирини талаш, душманлик, низо-жанжаллар пайдо бўлади. Ана шундай шаҳар халқларидан хислатлари, майллари турлича бўлган авлод туғилади».

Форобий X асрнинг бошларидаёқ адолатли фуқаролик жамиятининг содда ва оддий модели лойиҳасини қуйидагича таърифлайди: «Маданий жамият ва маданий шаҳар (ёки мамлакат) шундай бўладики, шу мамлакатнинг аҳолисидан бўлган ҳар бир одам касб-ҳунарда озод, ҳамма баб-баробар бўлади, ҳар ким ўзи истаган ёки танлаган касб-ҳунар билан шуғулланади. Одамлар чин маъноси билан озод бўладилар. Бири иккинчисига хўжайин бўлмайди. Одамларнинг тинчлик ва эркинликларига ҳалақит берувчи султон (яъни подшоҳ) бўлмайди. Улар орасида турли яхши одатлар, завқ-лаззатлар пайдо бўлади». Кўриниб турибдики, мутафаккир илгари сурган «маданий жамият»нинг асосий белгиси фуқаролик жамиятининг энг асосий унсурларидан бири - инсон эркинлиги бўлганлиги билан ҳам аҳамиятлидир. Шу билан бирга, «маданий жамият» ва «маданий шаҳар» халқининг эркин равишда ўзлари хоҳлаган касб-ҳунар билан шуғулланишлари ғояси ҳам фуқаролик жамиятининг энг муҳим белгиларидан биридир.

Маълумки, фуқаролик жамиятида демократиянинг энг муҳим тамойили сифатида фуқаролар эркин сайлов ҳуқуқи билан таъминланади Улар ўз хоҳиш-иродасини эркин ифодалаш, ўз манфаатларини рўёбга чиқариш ва муҳофаза қилиш, ҳуқуқини таъминлаш учун ҳақиқий шарт-шароит, ҳуқуқий заминга эга бўладилар. Бу каби жамиятда инсон ҳуқуқлари ва эркинлари ҳар томонлама ҳимоя қилинади. Ҳозирги давр вакиллик демократиясининг ана шу муҳим унсури қам Форобий эътиборидан четда қолмаган: «Уларнинг ўзларидан («фуқаролардан», демоқчи) сайланган раҳбар ёки бошлиқлар ҳокими мутлақ бўлмайди. Улар одамлар ичидан кўтарилган, синалган, энг олийжаноб, раҳбарликка лойиқ кишилар бўладилар. Шунинг учун бундай раҳбарлар ўз сайловчиларини тўла озодликка чиқарадилар, уларни ташқи душмандан муҳофаза қиладилар. Бундай раҳбарлар ҳаммага баробар муносабатда бўладилар, ҳатто ҳамманинг манфаатини ўзларининг манфаатларидан ортиқ кўрадилар, умумнинг манфаати учун ўзларининг шахсий манфаатларидан кечадилар, халқ манфаати учун ўзларидаги куч-ғайрат ва бойликларни аямайдилар».

Абу Наср Форобий сиёсий ҳуқуқий меросининг асосий қисмини унинг жамият ва давлат ҳақидаги, ижтимоий жараёнларни бошқариш тизимлари, усуллари ва шакллари, шунингдек, мукаммал ижтимоий тузилмалар, уларни барпо этишнинг асосий тамойиллари ҳақидаги таълимоти ташкил этади. Давлат ва жамият тизимини изчил мустаҳкамлаб бориш, бошқарув жиловини маҳкам тутиш, қонун устуворлигига эришиш сиёсий ва ижтимоий зарурат эканлигини буюк мутафаккир алоҳида таъкидлаган эди. Форобий маънавий ва маърифий камолотга эришиш шахсларнинг ўз-ўзига бўлган масъуллиги, инсоний интизомининг нечоғлик юксаклигига боғлиқлигини асослаб беради. Улуғ мутафаккир комил инсонликка эришиш йўлини ҳар бир киши ўзи учун муқаддас сулук, илоҳий қонун даражасида англамоғи зарурлигини таъкидлайди.

Мутафаккир ижтимоий-сиёсий таълимотининг энг муҳим қисми жамият, унинг таркибий тузилиши, пайдо бўлиши, шаклланиши ва ривожланишининг асосий сабаблари ҳамда шарт-шароитлари, шунингдек, амал қилишининг ижтимоий ҳуқуқий меъёрларини тадқиқ қилишга бағишланган. Форобийнинг адолатли фозил жамият ҳақидаги таълимоти унинг фалсафий ва сиёсий қарашлари билан узвий боғлиқ бўлиб, бу таълимотнинг ўзига хос жиҳатлари шундаки, у жамият, давлатчилик ва ҳуқуқий масалаларни ечимларини топиш, аввало, бу соҳада кейинги илмий тадқиқотларнинг умумий услубий тамойилларини ишлаб чиқиш билан уйғун равишда амалга оширилган.

Мутафаккир фозил жамият ва шаҳар (давлат) уюшмаси шаклланиши ҳамда қарор топишининг ижтимоий-сиёсий, ҳуқуқий, маънавий-ахлоқий ва маълум даражада иқтисодий масалалари ҳақида фикр юритар экан, бу борада объектив хулосага келиш учун ўз замонасидаги мавжуд жамият ва шаҳарларнинг ташкилий жиҳатларини ҳамда амал қилиш муаммоларини атрофлича тадқиқ қилади. Ушбу шаҳарлар ҳаётий фаолиятига, уларни бошқарув усулларига баҳо берар экан, Форобий ўз тасаввуридаги мукаммал жамият ва давлатнинг олий мақсади - инсонларни том маънода бахт-саодатга эришуви йўлидаги вазифаларидан келиб чиқади. Албатта, ҳозирги даврда давлат ва жамиятнинг бош мақсади халқ фаровонлиги эканлигига эътибор берсак, бу масалани ҳал қилиш йўли бундан салкам минг йил илгари мутафаккир томонидан кашф этилганлигига гувоҳ бўламиз.

Юқоридаги таҳлиллар умумлаштирилганида, Абу Наср Форобийнинг фозил жамоага доир таълимотининг асосий йўналиши комил инсонни шакллантиришга, инсонни маънавиятли ва ахлоқли бўлишига йўғрилганлиги аниқ сезилиб туради.

Муқимжон ҚИРҒИЗБОЕВ

Қарор ва ижро

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 21 декабрдаги «Фуқароларнинг жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қарорининг Самарқанд шаҳрида қандай бажарилаётганлиги ҳақида шаҳар Давлат солиқ инспекцияси бошлиғи Зариф АМИНОВга бир неча саволлар билан мурожаат этдик.

БАРАКА ВА САМАРА ОМИЛИ

— Зариф ака, жамғариб бориладиган пенсия таъминоти халқ фаровонлигини таъминлашни кўзда тутади. Шундай экан, мазкур қарор қабул қилиниши билан пенсия таъминотида қандай ўзгаришлар юз берди?

— Маълумки, 2005 йилнинг бошидан фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тизимига қўшимча равишда жамғариб бориладиган пенсия жорий этилди. Бу эса фуқароларнинг шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисоб рақамларига ҳар ойлик бадаллар йиғилиб бориши демакдир.

2005 йил 1 январь ҳолатига кўра Самарқанд шаҳридан 6602 та корхона ва ташкилотлар рўйхатдан ўтган. Бугунги кунгача мазкур корхона ва ташкилотларда ишлаётган фуқароларга Халқ банки филиаллари томонидан тарқатилган пенсия дафтарчалари 60,5 минг донадан ошди. Шунингдек, корхона ва ташкилотларга тегишли мутасадди ташкилотлар, ДСИ вакиллари иштирокида учрашувлар ва давра суҳбатлари ташкил этиб жамғариб бориладиган пенсия тизимининг афзаллиги ҳақида тарғибот ва ташвиқот ишлари олиб борилаяпти.

— Айтингчи, жамғариб бориладиган пенсия тизими қатнашчиси бўлган фуқаролар қандай ҳуқуқларга эга?

— Фуқаролар ўзининг шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисоб варағида мавжуд бўлган маълумотларни Халқ банки филиалларидан бир йилда ўз сўровига кўра истаган вақтда олиши белгиланган. Ҳамда исталган вақтда сўров бўйича шахсий ҳисобга олиш учун иш берувчи томонидан Халқ банки филиалига тақдим этилган маълумотларнинг нусхасини олиши ҳам кўрсатиб ўтилган

Шунингдек, фуқаро ўзининг шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисоб варағида мавжуд бўлган маълумотларга, шу жумладан, ўтказилган, жамғариб борилган пенсия бадаллари суммасига рози бўлмаган тақдирда иш берувчига, Халқ банкига ёхуд судга мурожаат қилиши мумкин.

— Фуқароларнинг жамғариб бориладиган пенсия ҳисоб варағининг доимий тартиб рақами берилиши ҳақида ҳам тўхталсангиз.

— Шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисоб варағининг доимий шахсий тартиб рақами Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси фуқаросининг шахс ўхшашлиги рақамини (шахсий кодини) аниқлаш тартиби тўғрисида»ги 1996 йил 31 майдаги Қарорида кўрсатилганидек фуқаронинг идентификация рақами (шахсий коди) асосида берилади. Шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисоб варағининг доимий шахсий тартиб рақами ўн тўртта ўнлик рақамлардан (0 дан 9 гача) иборат бўлади. Шундай экан, шахсий жамғариб бориладиган пенсия рақами фақат битта шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварағига берилади ва ягона ҳисобланади.

— Фуқароларнинг жамғариб бориладиган пенсия ҳисоб варағида тўпланган маблағларни қачон олиши мумкин?

— Фуқаролар жамғариб бориладиган пенсия тўловларини қонун ҳужжатларига мувофиқ давлат пенсиясини олиш ҳуқуқига эга бўлган тақдирдагина олиши мумкин. Бундан ташқари, қонуннинг 17-моддасида белгиланганидек, фуқаро вафот этган тақдирда, шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисоб варағида жамғарилган маблағлар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда меросга ўтади ва меросхўрга бир йўла тўла ҳажмда тўланади. Яна бир ҳолат агарда фуқаро Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарига доимий яшаш жойига чиқиб кетаётган бўлса, шахсий ҳисоб варағида жамғарилган маблағлар бир йўла тўла ҳажмда берилади.

Айни пайтда Самарқанд шаҳрида яшайдиган фуқароларнинг шахсий ҳисоб варағига ўтказилган маблағлар 56422,1 минг сўмдан ошди. Бу амалий ишлар келгусида халқимиз фаровонлиги йўлида хизмат қилади

Суҳбатдош: Олим ҲАКИМОВ,
«Адолат» мухбири

ЯПОНИЯЛИКЛАР ҒОЛИБ БЎЛДИ

Япониянинг “Tomen Corporation” компанияси Ўзбекистонга “Озиқ-овқат маҳсулотларини янада кўпайтириш KR2” лойиҳаси доирасида бошоқли экинлар ҳосилини йиғиб олишга ихтисослашган Финландиянинг “Sampo Rosenlev” русумли ўн саккизта комбайннини етказиб берди.

Янги олинган техникадан асосан Қорақалпоғистонда, шунингдек, контрактация асосида Хоразм ва бошқа вилоятларда фойдаланилади. Ўзбекистон сув ва қишлоқ хўжалиги вазирлиги вакилининг “Туркистон-пресс” мухбирига берган маълумотига қараганда, “Озиқ-овқат маҳсулотларини янада кўпайтириш KR2” лойиҳаси доирасида Ўзбекистонга қишлоқ хўжалиги техникасини етказиб бериш бўйича Япония ҳукумати маблағи ҳисобига эълон қилинган халқаро тендерда кун чиқар юрт компанияси ғолиб бўлди.

Мазкур лойиҳани амалга ошириш даври мобайнида грант ҳисобига олинадиган техника ва кўрсатиладиган хизматлар божхона тўловларидан озод қилинган.

Комбайнларни йиғиш ва техник таъмирлаш сир-асрорларини ўрганиш учун бир гуруҳ қорақалпоғистонлик ҳамда хоразмлик мутахасислар Финляндияга ўқишга жўнатилди.

— Қизалоғимга қайси гулни танласам экан...

“Бунёдкор” ёшлар телеклуби қошидаги “Аср ёшлари” гуруҳи томонидан “Ижтимоий фаоллик ва етакчилик” мавзуида семинар-тренинг ташкил этилди. Унда пойтахтдаги бешта академик лицей талабалари иштирок этишди.

ЁШЛАРДА ИЖТИМОИЙ ФАОЛЛИКНИ ШАКЛЛАНТИРИШ

Тадбирни ташкил этишдан мақсад, ёшларнинг ижтимоий фаоллигини ошириш ҳамда уларда етакчилик қобилиятини шакллантиришдан иборат. Зеро, шиддат билан ривожланиб бораётган давр ёшлардан ўзига хос шижоат, юз бераётган воқеа-ҳодисаларга бефарқ бўлмаслик, яратувчанлик ва бунёдкорликни талаб қилмоқда. Ёшларда бундай хислатларни ривожлантиришда семинар-тренингларни хизмати катта.

Биз кўпинча асосий эътиборни ёшларни яхши билим олиши, тарбияли бўлишига қаратамиз. Улардаги етакчилик, ташаббускорлик қобилиятларига эса унчалик парво қилавермаймиз. Аслида эса ёшлар қанчалик ижтимоий фаол бўлса, улар шунчалик ўз билими, ички имкониятларини юзага чиқара олади ва фикр-мулоҳазаларини эркин ифодалай олади.

Семинар иштирокчиларига ижтимоий фаоллик, ташаббускорлик, етакчилик, ва ташкилотчилик ҳақида маълумот берилди. Шундан сўнг иштирокчилар гуруҳларга бўлиниб, турли ижтимоий муаммога ихтисослашган жамоат ташкилотининг лойиҳасини тузиб, унинг фаолиятини саҳна кўринишлари орқали намойиш этишди.

Эргаш Хўжаев,
“Туркистон-пресс”

Фарғона водийсида, Шарқий ҳарбий округда харбий хизматни ўтаган Тошкент вилояти ва Тошкент шаҳридан чақирилган аскарларни уйига кузатиш маросими ўтказилди.

АСКАР ОИЛАСИГА ҚАЙТДИ

Тантанали маросимда «Маҳалла», «Нуроний» жамоат ташкилотлари, Хотин-қизлар қўмитаси, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати вакиллари хизматни ўтаган аскарларни табриклаб, келгуси ҳаётларида муваффақият тилади.

Шарқ минтақавий штаби бошлиғининг ўринбосари, майор Абдумалик Узоқов хизматни аъло даражада ўтаган аскарларга «Чегара қўшинлари аълочиси» кўкрак нишонини, қисм командирлари эса олий ўқув юртларига киришни ният қилган йигитларга тавсияномаларни топширди.

— Ватанни эл-юртнинг чинакам фарзандлари қўриқлайди,—деди Мудофаа вазирининг ўринбосари Манноп Аҳмедов.— Танловдан ўтган йигитларни ҳарбий қисмга, хизмат бурчини ўтаган аскарларни эса уйига кузатиш масаласига катта эътибор қаратиляпти. Вазирлар Маҳкамасининг «Фуқароларни муддатли ҳарбий хизматга йиғиш ва жўнатиш, уларни ҳарбий қисмларда қабул қилиш, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари резервига бўшатилган ҳарбий хизматчиларни яшаш жойларига қайтариш тартиби тўғрисида» ги Қарори ва илова қилинган Низом бунинг ёрқин далилидир. Мудофаа вазирлиги ҳозирги кунда давлат ва жамоат ташкилотлари билан биргаликда режа тузиб, шу асосда иш олиб бормоқда.

Аскар йигитларнинг келгуси ҳаётда ўз ўрнини топиши учун бир қанча имтиёз белгиланган. Масалан, муддатли ҳарбий хизматни ўташ даврида жанговар ва ижтимоий-сиёсий тайёргарлик аълочиси бўлган ҳарбий хизматчиларга олий таълим муассасаларига кириш учун тавсиянома беріляпти. Тавсияномага эга йигит тест синовларида энг кўп тўплаш мумкин бўлган баллнинг йигирма фоизи миқдорида қўшимча балл олиш имтиёзига эга. Бундан ташқари улар ишга жойлашишда ҳарбий тайёргарлик кўрган ва ҳаётий тажрибага эга шахс сифатида устунлик ҳуқуқидан фойдаланяпти.

Ҳарбий хизмат ва ҳарбийлар ҳаётига катта эътибор берилаётганлиги бежиз эмас, албатта. Бир йил давомида синовларда чиниққан, ватанпарварлик тарбияси сингдирилган, Ватанни қўриқлашни ўрганган йигит уйига қайтгач, оиласини, маҳалласининг ҳимоячисига айланади. Юртнинг гуллаб-яшнашига хизмат қилади.

Фарғонада ҳарбий хизматни ўтаб қайтган йигитларни Тошкент аэропортида ота-оналар ва жамоат ташкилоти вакиллари тантанали кутиб олди.

Ҳусан СУЛАЙМОНОВ,
«Туркистон-пресс»

Ажаб савдолар

ЮЛДУЗНИ КЎЗЛАГАН “ФАРИШТА”ЛАР

Гулнорахон Ниёзова Сурхондарё вилоятининг Шарғун шаҳридаги I-сонли ихтисослаштирилган мактаб-интернатида директор бўлиб, амал курсисига ўтирди-ю, негадир хаёлида ширин туйғулар мисли капалаклардек чарх ура бошлади.

“...Раҳбар дегани каллани ишлатиши керак. Айниқса молиявий ишларни амалга оширишда ўзингга садоқатли одам топмасанг...” деб қўйди ўзини-ўзи юпатган бўлиб. Лекин сирли ишларни бировнинг қўли билан қилганинг маъқул. Болта тўнкага теккудек бўлса, ўзингни олиб қочишга ягона йўл шу! — деди фикрига қўшимча қилиб.

Қаҳрамонимиз шу йўлни маҳкам тутиб, бош ҳисобчи Саодат Исмоилова ва ғазначи Орифжон Ашуров ҳамда омбор мудири Иноятулло Бобожоновларга таяниб иш юргизди. Ҳар бир ишида эса санъаткорлиги ас қотди.

Гулнорахон ҳисобчи ва ғазначига буйруқ беришдан чарчамади. 2004 йилнинг дастлабки ойида 12 нафар ўқитувчининг номига буйруқсиз, 112411 сўмни “Пул тарқатиш варақаси” орқали олиб “жиғилдони”га урди. Пулнинг меҳри иссиқ эмасми, “Ўқитувчиларни моддий рағбатлантириш” йўли билан, яна буйруқсиз 15 нафар зиёкорни номига 342929 сўмни ёзиб мактаб интернатига зарар етказди.

Гулнорахон нима ғирромлик қилса ҳам ҳеч кимса мушугини “пишт” демади. Жамоанинг чўмичи эса қўлида. Чўмич қўлида бўлгач уни ўзи хоҳлаган томонига ўгирса бўлади.

Бош ҳисобчи Саодат Исмоилова ва ғазначи Орифжон Ашуровлар қулф-калитимиз опамизнинг қўлида бўлса, кел, нима бўлса бўлибди, юқоридагилар билиб ўтиришибдими деган ўй билан ҳужжатларни қалбакилаштириб, давлат ғазнасига каттагина миқдорда зиён етказишди.

Ҳар бир ишда тадбиркорлик керак. Гулнорахонни бу борада тадбиркорлигига қойил қоласан, киши. Ғазначи Орифжон Ашуров негадир кейинги пайтларда дидига ўтирмади шекилли, уни ғазначиликдан бўшатиб, соддагина Феруза Яқубовани ғазначи этиб ишга тайинлади. Феруза ўзини моддий жавобгар шахс эканлигини сезмади чоғи, раҳбарнинг чизиб берган чизиғидан сира адашмай кетаверди. Оқибати эса?!

2004 йилнинг 4 июнида Феруза Сариосиё туман “Ўзсаноатқурилишбанки” Шарғун филиалидан ўқитувчиларни 2343700 сўм иш ҳақи пулини олиб, шу куннинг ўзида шу банкдан иш ҳақи ҳисобига 2300 АҚШ долларига алмаштирди.

“Раҳбар буйруқ қилмаса, ғазначи ўзгаларнинг шунча миқдордаги пулига хиёнат қила олармиди?” деган ўй-фикрга борасан.

Хуллас, ойни этак билан ёпиб бўлмагани каби “фаришталар”нинг сирлари бирин-кетин қулоқларга садо бера бошлади.

Тафтишчилар ишга киришди. Талон-тарожликлар таҳлил этилди. Бу ҳақдаги тузилган Далолатнома ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ходимлар қўлига ўтди. Қисқаси, сичқоннинг ини минг танга бўлди.

Яхши-ёмон хислатларимизга ҳаётнинг ўзи муносиб баҳосини беради. Яқинда Саросиё туман жиноий ишлар бўйича суди томонидан Юлдузни кўзлаган “фаришта”ларнинг саргузаштлари атрофлича таҳлил қилиниб юқоридаги катта миқдордаги талон-тарожликларга қонуний баҳо берилди...

Биз илк сабоқни мактаб муаллимларидан оламиз. Ўқитувчимизнинг кийинишига-ю маржондек оқиб тушаётган доно-доно сўзларига ҳавас билан қулоқ соламиз. Гўзал ва латиф, мафтункор хислатларига тақлид қиламиз. Улардек беғубор қалб, танти инсон, меҳрибон йўл бошловчи ҳазрати инсон бўлиб етишишга орзу қиламиз. Аммо...

Абулқосим РЎЗИҚУЛОВ,
Сурхондарё вилояти
Сариосиё тумани,
жиноят ишлари бўйича
суди раиси.
Турсун МАҲМАДАЛИЕВ,
“Адолат” мухбири.

Оғусиз дунё сари

Наркотик моддалар қабул қилувчи ўн бир ёшли қизни кўз олдингизга келтиринг. Бангилар уни номусини поймол қилишга ҳам улгуришган. Бу Андижонда бўлган вақеа.

НУР ЗУЛМАТНИ ЁРИТАДИ

Инсон қалбидан ёруғлик кетса, уни зулмат қоплайди. Нурсиз қалбни иблис бошқаради. Гиёҳвандлар қалбидан нур қочади. Шунинг учун улар карахт ҳолда нима қилаётганликларини ҳам билмайдилар.

Вилоят наркология диспансерида даволанаётган 18 ёшли Ботир шундай ҳикоя қилади:

— Ота-онам гиёҳвандлик йўлига кирганимни билиб қолишиб, менга пул бермай қўйишди. Уйимиздаги пулга яроқли нима бўлса яширинча олиб чиқиб пуллайвердим. Онамнинг тилла буюмлари тугагач, биз билан бир хонадонда яшовчи акамнинг хотинини тақинчоқларини арзимаган пулга сотиб юбордим. Уйдагилар қилмишимни билиб қолишгач, ўзимга ўхшаш наркоман шеригим билан Фарғонага қочдик. Иккимиз ҳам героинсиз тура олмасдик. Шунинг учун ўғирлик қилишга мажбур бўлдик. Иш хуржун бўлгач жуфтакни ростладик. Андижонга келганимизда мени ҳам, шеригимни ҳам героинга эҳтиёж азоби қийнарди. Пул йўқ, нима қилиш керак?

Уйга бордим. Бечора ота-онам мени йиғлаб бағрига босишди. Наркоманлик дардидан қутилишга қарор қилганимни айтдим. Бишкекда 100 долларга гиёҳвандликни даволаётган хусусий шифохона очилганлиги ва у ерда соғайиб кетиш учун кафолат борлигини айтиб алдадим. Ота-онам менга ишониб, 100 доллар пул топиб беришди. Бизга бу пул бир ҳафтага етди. Шеригимнинг бўмбўш уйидан бир ҳафта чиқмай героинга қондик.

Агар акам мени кўчада кўриб қолиб, диспансерга олиб келмаганда жиноят йўлига ҳам кириб кетардим. Даволаниш мени героинга эҳтиёжимни анча сусайтирди. Аммо наркотик жаноблари жуда кучли. Яккама-якка курашда у доим ютади. Ота-онам, акаларим мени тушунсалар, шифокорлар ёрдамида уни енгишим мумкин.

80 ёшли отахон юрагидаги дардини айтиб йиғлади:

— Тўрт ўғлим, икки қизим бор. Ҳаммасини уйлаб жойлаганман. Худога шукр, бир қучоқ набираларим бор. Ҳамма фарзандларим топар-тутарли. Фақат бир ўғлим наркоман бўлиб қолган. Мана 3-4 йилдирки на менда, на ака-укаларида тинчлик йўқ. Хотини — тилло аёл. Тишини-тишига қўйиб яшаб келяпти. Нима қилсин, икки фарзанди бор.

Гиёҳванд ўғлим ҳаммамизни безор қилди. Ҳар куни жанжал, дам врач чақир, дам мелиса чақир. Оёқ-қўлидан боғлаб ҳам қўйдик, уйга турмадек панжаралар ўрнатдик. 10 марта вилоят руҳий касалликлар шифохонасида, 2 марта Тошкентда даволанди. Катта пуллар тўлаб хусусий шифокорлар муолажаларида ҳам бўлди. Натижа бўлмаяпти. Саломатлигим ёмон, асаббузарликлардан тўйдим.

Гиёҳвандлик шундай бир илонки, у қайси жойга уя қурса, ўша ердан ризқ-рўз, тинчлик-хотиржамлик қочади. Банги ўзини заҳарлабгина қолмай, энг яқин кишиларнинг ҳар куни қон ютишга мажбур этади. Шунинг учун унинг ота-онаси, умр йўлдоши, ака-укаси, ҳатто қўшниси бўлиш ҳам катта мусибат. Банги фақат ўз эҳтиёжини қондириш ҳақидагина ўйлайди, бошқаларнинг ғам-ташвишлари, бахтсизликлари билан иши йўқ.

Гиёҳвандлик оиланинг бойлиги ва камбағаллигига қарамайди. У камбағални шодлигини, бадавлатдан бойлигини тортиб олади. Бундай оилаларнинг аксарияти дардини яшириб, ичига ютиб яшайди. Хонадон ёмғирда қолган гувала каби нураб бораверади.

Гиёҳвандлик уя қурган оилада асаб касаллигига чалинмаганлар бўлмайди. Банги ўзининг кундалик хулқ-атвори, ақлга сиғмас “кароматлари” билан яқин кишиларига охири кўринмас азоб бераверади. Улар эса ўзлари учун қадрли кишиси тортаётган кундалик дарду-аламларидан эзиладилар, хасталанаверадилар. Бангидан инсоф кутиш бефойда.

Гиёҳвандлик жамият ўзаги бўлган оилани томирига зарба берар экан, мамлакатнинг барқарорлигига хавф солади. Наркоманиянинг дунёда ўсиб бориши инсоният келажагига раҳна солади. Агар бедаво СПИДнинг тарқалишига асосий сабаб гиёҳвандлик эканлигини назарга олсак, бу хавфнинг нақадар даҳшатли кўриниш олганлигини тасаввур қиламиз. Наркобизнес билан шуғулланувчилар эса мамлакат келажаги, инсоният тақдирини эмас, мўмай даромад, ғайриқонуний ғояларни амалга ошириш учун ҳар қандай жирканчликдан тоймайдиган кимсалар. Энг қабиҳ жиноятлар ортида наркобизнес турибди.

Наркобизнес халқаро терроризмнинг озуқасидир. Инсонлар фожеасидан топилган маблағ, бегуноҳ одамлар бошига бало ёғдириш учун сарфланмоқда. Наркобизнесга қарши бутун жаҳон афгор-оммаси курашаяпти, бу балога қарши миллиардлаб долларлар сарфланяпти. Аммо кўзланган натижага эришиляпти деб бўлмайди.

Курашнинг энг ишончли йўли жойларда гиёҳвандликни олдини олиш соғлом турмуш тарзини қарор топтиришдир. Зеро, наркотик моддаларга эҳтиёж бўлмаса, у кераксиз нарсага айланади. Соғлом турмуш тарзи эса оиладан, болалар боғчаси, мактаблардан бошланади. Бу ҳақда вилоят наркология диспансери врач наркологи Х.Одилова шундай дейди:

— Фарзанд дунёга келганда, ота-онанинг зиммасига маълум масъулият юкланади. Боланинг олдида тамаки чекиш, спиртли ичимликлар ичиш тарбияга салбий таъсир кўрсатади. Гиёҳвандлик тамаки чекиш, спиртли ичимликлар ичишдан кейинги босқич ҳисобланади. Тамаки чекишдан нашага, нашадан “қора дори”, “героин”га ўтишади. Демак, тамаки чекаётган бола тубанлик сари зинапоянинг юқори поғонасида турган бўлади. У зинапоядан пастга тушган сари аҳволни ўнглаш мураккаблашаверади.

Зулматга чўккан қалбларга ёруғликни қайтариш мураккаб масала. Лекин мўъзижалар кўп бўлмасада учраб туради. Бундай мўъжизалар эътиқод, ишонч, муҳаббат чақмоғидан пайдо бўлган. Ҳар қандай одам нимагадир астойдил эътиқод қўйса, ишонса, севса қалбида нур пайдо бўлади ва бу нур уни разолат чангалидан тортиб олади.

Тўлқин СИДДИҚ,
«Адолат» мухбири

Спорт оламида

БЕШ ҚИТЪАНИ БИРЛАШТИРГАН БАҲСЛАР

Термиз шаҳридаги «Алпомиш» стадионида Президент соврини учун кураш бўйича Ал Ҳаким ат-Термизий хотирасига бағишланган VII халқаро турнир ҳамда фахрийлар ўртасида курашнинг икки йўналиши бўйича I жаҳон чемпионати бўлиб ўтди

Еттинчи маротаба уюштирилган халқаро турнир алоҳида аҳамият касб этди. Чунки бу гал ишқибозлар ушбу нуфузли мусобақа билан параллел равишда фахрий полвонлар ўртасида ўтказилган курашнинг икки йўналиши бўйича I жаҳон чемпионати гувоҳи бўлишди. Икки кун давом этган муросасиз баҳсларда дунёнинг беш қитъасидаги ўттизга яқин давлатдан келган 300 нафардан ортиқ полвон гиламга чиқди.

Баҳсларнинг биринчи куни фахрийлар ўртасида беллашувлар бўлиб ўтди. Мазкур мусобақада 36-45, 46-55, 56-60, 61-65 ва ундан катта ёшли полвонлар кураш тушдилар. Биринчи гиламда эса 36-45, 46-55 ёшли белбоғли кураш усталари беллашдилар.

Жанубий африкалик Редпас Винсент эса 60 килограмм вазнда фахрийлар ўртасида жаҳон чемпионатининг дастлабки олтин медалини қўлга киритди. Яна бир ўзбекистонлик паҳлавон Олимжон Ҳайитов учун дастлабки кун мусобақалари қўшалоқ байрам сифатида эсда қолса ажабмас. У туғилган кунида олтин медалга сазовор бўлди. Туркманистонлик Акмурод Жепаров 70 килограмм, Япония кураш федерацияси президенти Хидео Комата эса 85 килограмм вазн тоифаларида чемпионликни қўлга киритишди.

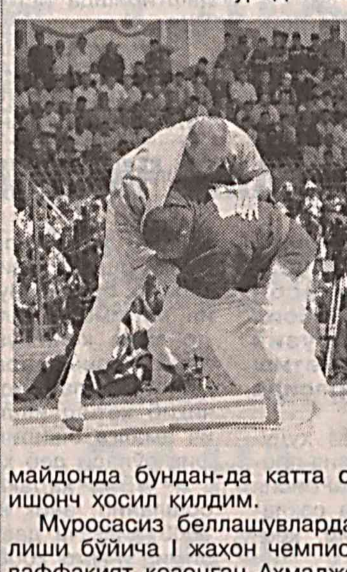

— Жаҳон чемпионатида қатнашаётганимдан беҳад хурсандман, — дейди япониялик Хидео Комата. — Стадионга тўпланган минглаб ишқибозларнинг фидойилигини кўриб очиғи қойил қолдим. Қолаверса, барча ташкилотчиларга ҳам ўз миннатдорчилигимни билдираман. Юртингизда курашга қизиқишнинг бу қадар кучлилигини кўриб унинг тез орада халқаро майдонда бундан-да катта обрў топишига яна бир карра ишонч ҳосил қилдим.

Муросасиз беллашувлардан сўнг курашнинг икки йўналиши бўйича I жаҳон чемпионатига якун ясалди. Унда муваффақият қозонган Аҳмаджон Баҳромов, Баҳодир Қурбонов, Сафарқул Тошмуродов, Наби Маҳмарасулов, Ласло Тот, Жиян Кажанов ва бошқа кўплаб полвонларга олтин, кумуш, бронза медаллари, диплом ҳамда қимматбаҳо совғалар топширилди.

... 24 апрель куни эса дунёнинг йигирмадан ортиқ давлатидан ташриф буюрган 41 нафар полвон курашнинг бухороча усули бўйича мутлақ вазн тоифасида Президент соврини учун гиламга чиқдилар. Улар орасида бразилиялик машҳур Карлос Хонорато, жанубий кореялик Ким Жунг, ҳиндистонлик Самундер Сингҳ каби донгдор полвонлар бор эди.

Саралаш учрашувларида ғалаба қозонган жанубий кореялик 150 килограмм вазнли полвон Ким Жунг ярим финалда Карлос Хоноратога рўбарў келди. Унда зафар қучган бразилиялик курашчи финалга йўлланма олди.

Ҳал қилувчи баҳсда ўзбек полвони Абдулла Тангриев ҳамда бразилиялик паҳлавон Карлос Эдуардо Хонорато бош соврин – 17 минг АҚШ доллари учун гиламга чиқдилар. Муросасиз ўтган финал учрашувида Абдулла Тангриев тўла устунлик билан чемпионликни қўлга киритди. Иккинчи ўрин соҳиби Карлос Хонорато 1,5 минг, учинчи ўрин эгалари Ўткир Қурбонов ва Ким Жунглар 750 доллардан мукофотга сазовор бўлди.

Илҳомжон ОСТОНАҚУЛОВ
Суратларда: ***мусобақалардан лавҳалар.***

КУЧЛИЛАР «ПАҲЛАВОН»ДА САРАЛАНДИ

Намангандаги «Паҳлавон» спорт мажмуида болалар ва ўсмирлар ўртасида таэквондо (ITF) бўйича Ўзбекистон биринчилиги ниҳоясига етди. «Биз СПИД ва гиёҳвандларсиз ҳаётни танлаймиз» шиори остида уюштирилган мазкур мусобақада Тошкент шаҳри, Қорақалпоғистон Республикаси ва барча вилоятлардан 300 нафарга яқин қора белбоғ соҳиблари иштирок этди. Би-

ринчилик баҳслари якунида 16 вазн тоифаси бўйича ғолиб ва совриндорлар аниқланди.

— Наманган – спорт мусобақалари шаҳри деган номга жуда-жуда муносиб, — дейди фарғоналик мураббий Бобобек Казаков. — Буни юқори савияда ташкил этилган Ўзбекистон биринчилигига кўрилган тайёрларликдан ҳам билиб олиш қийин эмас. Мусобақага Янгиқўрғон туманидаги Нанай қишлоғидан келган мураббий ва ёш таэквондочилар билан суҳбатлашдик. Улар вилоятнинг қишлоқларида ҳам болалар спортини ривожлантириш, оммавийликка эришиш йўлида катта ишлар амалга оширилаётганлигини тўлқинланиб гапириб беришди. Зеро, спорт билан машғул бўлган ўғил-қизлар ёмон иллатлардан йироқ, жисмонан баркамол бўлиб вояга етадилар.

Суратларда: ***мусобақадан лавҳалар; биринчилик совриндори, қора белбоғ соҳибаси марғилонлик Шаҳло Деҳқонова.***

Ҳотамжон МАМАДАЛИЕВ
олган суратлар.

НЕСТЕРОВНИНГ РЕКОРДИ

Футбол бўйича Ўзбекистон XIV миллий чемпионати олий лига жамоалари навбатдаги тур учрашувларини ўтказишди.

Ушбу турда бир қатор кутилмаган натижалар қайд этилди. Бу йилги мавсумни кўтаринки руҳда бошлаган ва чемпионат медалларига даъвогарлардан бири, деб эътироф этилаётган Муборакнинг «Машъал» футболчилари «Бухоро» жамоаси меҳмони бўлди ва йирик ҳисобда мағлубиятга учради — 4:0. Ўтган турда ўз майдонида Фарғонанинг «Нефтчи» жамоасини 1:0 ҳисобида енгган «Навбаҳор» (Наманган) футболчилари ҳам Самарқанддан қуруқ қайтишди. Улар Баҳром Ҳакимов шогирдларидан худди шу ҳисобда енгилди.

Турнинг энг йирик ҳисоби Тошкентда «Локомотив» — «Пахтакор» учрашувида қайд этилди — 1:6. Мазкур ўйинда пахтакорчи Анваржон Солиев «хет-трик»ка эришган бўлса, мавсум бошидан бери 349 дақиқа ўз дарвозаси дахлсизлигини сақлаган Игнатий Нестеровни мезбонлар ҳужумчиси Марсель Идиатулин доғда қолдирди.

Қолган учрашувлар қуйидагича якунланди: «Металлург» — «Насаф» — 2:3, «Сўғдиёна» — «Трактор» — 1:0, «Тўполанг» — «Шўртан» — 0:0, «Нефтчи» — «Қизилқум» — 1:0.

Бешинчи тур учрашувлари 30 апрель ва 1-2 май кунлари бўлиб ўтади.

Муассис: Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши

Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи: Рустам АҲМАДАЛИЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Дилором ТОШМУҲАМЕДОВА, Турғунпўлат ДАМИНОВ, Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ, Анвар ЖЎРАБОЕВ, Равшан ҲАЙДАРОВ, Каримжон РИХСИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Бобоқул ТОШЕВ, Рустам АЗИМОВ, Турғун ЭРГАШЕВ, Ўткир ЖЎРАЕВ, Муҳаммад РАҲМОН, Бобокатта ШОДИЕВ, Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ

МАНЗИЛИМИЗ:
700047, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
телефонлар:
Қабулхона-136-53-14.
Факс: (8.371) 133-41-89.
Сиёсат ва партия ҳаёти — 136-55-96.
Хатлар бўлими — 136-55-64.
Маънавият, адабиёт ва санъат-136-55-64

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигидан 016 рақами билан рўйхатдан ўтган.
Адади — 1970. Буюртма Г— 300. Ҳажми—2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2.

Саҳифаловчи — Фарҳод ХЎЖАНАЗАРОВ
Навбатчи — Бахтиёр ТОШНАЗАРОВ

«Шарқ» нашриёт - матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди.
Корхона манзили: Тошкент шаҳри «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Босишга топшириш вақти — 20.00
Босишга топширилди — 22.30

• Муаллиф фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқ қилиши мумкин. • Реклама ва эълонлар ҳаққонийлиги учун буюртма берувчи масъулдир. • «Адолат»дан кўчириб босиш фақат таҳририят рухсати билан амалга оширилади.
t Мазкур белги остида тижорат мақолалари чоп этилади. • Газетанинг сифатли босилишига босмахона масъул. • Қўлёзмалар эгаларига қайтарилмайди ва жавоб берилмайди. 1 2 3 4 5 6